

16.133

Lovagias ügy

Eletkép 3 felvonásban (4 kép).

Irta: Hunyady Sándor.

A darab előadási joga kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadványállatától (Budapest, IV., Bécsi-utca 1.) szerezhető meg. Az engedély nélküli előadást szigorúan bünteti az 1921. évi LIV. tc. Copyright 1935. by dr. Alexander Marton, Budapest.

Színrekerült a PESTI SZÍNHÁZBAN a következő szereposztásban:

Virág	Kabos Gyula
Virágné	Sitkey Irén
Baba, a leányuk	Muráti Lili
Nagymama	Vágóné Margit
Salgó, Virág főnöke	Gárdonyi Lajos
Pali, Salgó unokaöccse	Ráday Imre
Gizike, gépirókisasszony	Gombaszögi Ella
Fekete	Peti Sándor
Szolga	Mály Gerő

Borcsa, mindenek Virágéknál, Kereskedősegéd
Történik ma, Budapesten.

ELSŐ FELVONÁS

I. KÉP

(Szín: Az »Aesculap« orvosi műszernagykereskedő cég irodája. Balra hátul tejuveg-betétes ajtó, amely a főnök szobájába vezet. Jobbra közepén másik ajtó, ez egy kis csigalépcsőre nyílik. A lépcsőn le lehet menni a boltba, amely összeköttetésben van az irodával. A rendes pesti irodaberendezés. Nem fényűző és nem snasz. Az »Aesculap« tisztességes, régi cég. Nem lehet vele vagyont keresni, de ahhoz elég normálisan nagy, hogy tulajdonosát és a munkásait emberi módon eltartsa. A falon néhány külföldi műszerész cég reklámja. A hátsó jobbsarokban egymás mellett egy teljes kvarzlámpa és lámpafelszerelés. Polcok, karbotékok. Hátul, balközépen fogas a tisztviselők ruháinak. Középen két íróasztal, szemben egymással, egészen összetolva. Az íróasztalok mellett — párhuzamosan az egyikkel — a gépirókisasszony ül a gép mellett. Nyár. Déli fél éj. A szorgalma végre ért két férfi a melegtől lankadtan pisz-mog az asztalánál. Viszonyt a kisasszony még elég friss. Amikor a függöny szétnyílik, néhány pillanatig csak a vidám, gyors írógépkopogás hallatszik.)

GIZIKE (mint a tulipán. Harminc körüli »kisasszony«, Semmiféle »modern« sex-appealje nincs. De annak a régimódi férfinak a számára, aki a rubenszi formákat szereti, nagyon is megfelelő. Okos teremtés. Józsanul látja, hogy az élet nem isteni gyönyörűségek láncolata, de azért rendkívül jókedvű. Egy kis kozmetika nyoma látszik.)

Gombaszögi Ella

rajta. A körme piros és a szemöldöke ki van tépdesve. Egy hatalmas finálévá fejlődő kopogás-skála után ráejti kezét a bilentyűkre és a társai felé fordul): Uraim! Ki lépne be önök közül egy sárgadinnyébe?

PALI (jóindulatú, kis pesti jampec. Nem kávéházi alak, hanem, aki vasárnap a Dunára megy evezni): Minek egy sárgadinnyéhez részvénytársaság?

GIZIKE: Mert az egész nekem drága. Felet pedig nem akarok hozatni. Láttá már a kofánál, mit csinálnak egy olyan kettévágott dinnyével a legyek?

VIRÁG (főkönyvelő. Harminc éve van a cégnél. Rendes, normális, »üzleti eszű«, tisztességes pesti polgár. Már jól túl van az ötvenen és a férfiu karrierjének vége, de ő még nem vette tudomásul ezt a tényt. Lovagiasan): Benne vagyok. Itt egy pengő! (Az asztal szögletére teszi a pénzt.)

GIZIKE (édesen): Kösz. Örök hála és fátyoltáne! (Tölcsért csinál a tenyeréből, kiabál a jobb ajtó fel.) Gyula! Gyula! (Ordítva.) Gyulaaa!

SZOLGA (az a bizonyos rosszpopfájú, biciklinadrágos, pesti ördög, aki a turfra jár és bolsi lenne, ha volna benne igazi bátorság. Bejön): Hallom kérem. Nem ülök a fülemen. (Odamegy az írógép elé.)

GIZIKE (nem törődik a szemtelenséggel): Nézze fiam, hozna nekem egy dinnyét?

SZOLGA: Micsináljak, ha egyszer küdnek? — Görögöt?

GIZIKE (előre kacsint a gyönyörtől): Nem fiam. Turkesztánt! (Mint ahogy a szobrászok, kéjjel mutatja a kezével az alakot.) Egy olyan édes kis zöldet, gömbölyút.

SZÉPSÉG — KOZMETIKA

(Klgyó-u. 2.), ahol a legmodernebb gépekkel végzik a szeplős, mitesszeres, ráncos, szőrös és szemöldöcs arcok rendezéshozatalát, olcsó bérletrendszer mellett. — Si parla italiano. On parle français. English spoken. Man spricht deutsch.

BÉCSI MAGYAR KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

WIEN I. BAUERNMARKT 3. BUKUM

Szolgálja meg, ne legyen tökszaga. És nyomja meg a hóját a tövínél, ha ott puha...

SZOLGA (fölnyenesen): Tessék csak ide-bizni!

GIZIKE: Itt a pénz! *(Felveszi az asztalról a pengőt.)* Majd elszámolunk, drága Virág úr!

SZOLGA (átveszi a pengőt, megpengeti, földobja, elkapja): Nem jobb lenne egy kantalup? Az a sarga rücskös!

GIZIKE: Nem fiam! *(Gondolkozik.)* Várjon csak, fiam. *(Hirtelenötlettel Virág úr felé.)* Kiengedem a dinnyéből, Virág úr! *(A szolgálóhoz.)* Hozzon inkább fiam, egy tejes ostsee heringet és egy császársömlyét.

VIRÁG (melegen): Ha megengedi Gizike, benne maradok a heringben is. Legyen a vendégem.

GIZIKE (csókot int): Maga egy angyal! **PALI (belekapcsolódik):** Ez a heringdolog nekem is konvenial. De én az ikrásat szeretem... Hogy az?... *(Kapargál a zsebében, a szolgálóhoz, aki közeledik feléje.)* Nem. Mégse. Nem kell. Elmegyek inkább rendszeren ebédelni!

GIZIKE (a szolgálóhoz): Várjon csak! Mi lenne, ha egy kis körözöttet ennék, meg egy negyedkiló kajszinbaraokat?

SZOLGA (jasszosan földobja és elkapja a pengőt): Ne ugráljunk annyit kisasszony. Megyek a Pickhez, hozok negyvenért libatepertőt, meg egy fél rozskenyeret!

GIZIKE (boldogan): Maga egy lélekbúvár, Gyula! Startolhat. Hozzon öt Memfiszt is. Ami marad, az a magáé!

SZOLGA (iszonyú gúnyosan): Köszönöm szépen! *(A pénzzel játszadovva kisétél a színről.)*

VIRÁG (nagy szeretettel): Maga úgy él Gizike, mint egy turista. Papírrol ebédel. Én még sohasem ebédeltem máshol, csak asztalnál.

GIZIKE: Mert maga egy konzervatív férfit, én pedig egy modern nő vagyok. Mi az, hogy ebéd? Lopjam vele az időt. Tiszta babona. Bekapok valami és rohanok. Egy óra öt perckor már lent vagyok az uszodában. Háromnegyed háromig úszkálók a Dunában, mint egy cápa.

PALI: Mondja drágám, miért nem jár inkább a Hullámba, vagy a Palatinusba? Kaphat olcsó bérletet az egyesületben.

GIZIKE: Dehogy megyek én a Hullámba. Mit gondol, bolond vagyok, hogy férfiak közé menjek trikóban, ezzel az alakkal?! *(Csúfolódva végigmutat magán.)*

VIRÁG: Ne meséljen ilyeneket, Gizike. Magának remek termete van. *(Mély meggyőződéssel.)* Én mondom.

GIZIKE (kicsit keserűen): Nézze, ne szédsítsen engem, Virág úr. Tisztában vagyok vele, hogy milyen az alakom. Amikor az autobusban felállok, ketten ülnek le a helyemre...

KERESKEDŐSEGÉD (mint egy orvos, fehér kiszolgálóköpenybe öltözött, korán kopaszodó fiatalember. Valami vékony, vörös gumicső van a nyakába akasztva. Be-

lép, az íróasztalok felé közeledik): Virág úr, kérem, ezeknek a fonendoszkópoknak a pakkolásáról elveszett az árjelző cédula. Kérem utánanézni. 929-es vétel, Trübner és Wahlkampftól.

VIRÁG (felveszi a cvikkerjét, hátramegy a kartotékhöz, futólag): Mi most a márká zugban?... *(Senki sem válaszol.)*

KERESKEDŐSEGÉD: Egy nyolcvan. *(Palihoz):* Salgó úr, kérem, van lent egy angol vevő. Nem tudunk nála boldogulni. A Barna beszél vele angolul. Tessék elképzelni, hogy néz az ki? Az angol csak áll, röhög és a fejét csóválja...

PALI (feláll): Jól van, lemegegk én. *(Nagyon rossz, pesties angolással, elbizakodottan):* I will speak with this gentleman! *(A ségedhez):* Na gyérünk, apuskám! *(Megfogja a vörös gumicsövet a séged nyakán, mint a kantárt.)* Gyú! Atyuskám! *(Kimennek.)*

GIZIKE (az előbb járt-kelt, mozgott a színen, most visszaül a gépéhez, háttal kartotékoknál babráló férfi felé. Lekönyököl, a tenyerébe hajtja a homlokát): Nem vagyok lusta. De ez a meleg lehervaszt. Nyáron éjszaka kellene irodába járni.

VIRÁG (a lányra néz, melegen mosolyog. Elteszi a cvikkert, igazít egyet a nyakendőjén, aztán előrejön a géphez. Meghatótan, de ügyetlenül a derekához öleli Gizike fejét. Nagy érzéssel, amely abszolút nem illik a kordhoz, külsejéhez és modorához): Egyetlen életem! Drágaságom!

GIZIKE (nem nagyon szereti ezt a dolgot): Pszt! Bejöhethetnek! Az Isten áldja meg Virág úr ne csináljon ilyen cirkuszt! Muszáj röhögni! *(Kiszabadítja a fejét a férfi hóna alól. Aztán megigazítja a haját egy ceruzával. Titokban meg is vakarja a ceruzával a fejét.)*

VIRÁG (szomorúan): Miért mondja nekem négyszemkőzt is, hogy — Virág úr?

GIZIKE: Hát mit mondjak? Mi a maga keresztnéve?

VIRÁG: Andor.

GIZIKE: Andor! *(érezelmesebben)* Andor! *(Elneveti magát, megrázza a fejét.)* Nem bírom. Muszáj nevetni!

VIRÁG: Ne nevéssen ki, Gizike! Ha tudná, milyen rosszul esik nekem!

GIZIKE: Á! Arról szó sincs. Csak olyan furcsa, amikor így izél. Tudja, én rémesen tisztelem magát, Virág úr!

VIRÁG: Ne tiszteljen. Nem vagyok én olyan öreg. Én nem vacakoltam el magam legénykoromban. Bennem még tiszteranynyi kraft van, mint ezekben a rongyos, mai kölykökben.

GIZIKE: Becsületemre mondom, látszik. Maga nagyon jóképű ember, Virág úr!...

VIRÁG: Adja a kezét. Azt a dolgos kis kezét... *(Csókolgatja a lány kezét.)*

GIZIKE: Engedjen el. Magának családjá van, Virág úr!

VIRÁG (nehéz sóhajjal): Ez igaz! Nem tudom, így mit csináljak? Segítsen rajtam. Gizike! Énvelem még soha nem fordult elő ilyesmi. Szenvedek.

GIZIKE (őszinte szánalommal): Hogyan

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

segítsek? Mit csináljak magával, Virág úr? Menjünk moziba? Talán azt akarja, hogy a barátjánője legyenek?

VIRÁG: Isten meentsen! Én nem tudok »így« gondolni magára, Gizike. Csak mindig muszáj magára gondolnom. Ha az ékszerésznél látok egy karkötőórát, a Spurnál egy szép retikült, fáj a szívem, hogy nem tudom megvenni magának! *(A homlokát üti az öklével.)* Miért vagyok ilyen rongyos kis nudli?! Nem tudok többet tenni, legfőjebb bemegyek mindennap a dinnyéjébe!...

GIZIKE *(kissé meg van hatva, kedveskedve felborzolja a férfi frizuráját):* Csacska gyermek. Ha akarja tudni, hát nekem az a pengő is furdallja a lelkemet. Disznóság, hogy elfogadom. Inkább hazavinné rajta valamit a kislányának.

VIRÁG *(keservesen):* Én úgy össze-vissza vagyok, Gizike, mint a cilinderen a szőr. Tudja, mit szeretnék még a legjobban? Tíz-ezer dollár biztosítást csinálni öngyilkosság esetére is. Aztán a villanyos elé feküdni és szétosztatni a pénzt azok között, akiket szeretek...

GIZIKE: Elég! Elég! Mindjárt sírvafakadok, ha ilyeneket beszél, Virág úr! *(A tenyerével befogja a férfi száját.)* ... Ne örüljön meg, Virág úr, csupa kék a kezem a kopírpapírtól. Le akarja nyalni a tenyereimről a festéket?

VIRÁG *(mohón csókolgatja a lány kezét):* Én nem bánom, akár kék, akár zöld! Nem bánok semmit!... *(A baloldali ajtó kilincse megomzodul, a tejüvegvetetén felfut egy közeledő férfialak árnyéka. A párnák éppen hogy ideje van szétrebbenni.)*

SALGO *(jókarban tartott negyvenes, pesti ember. Külsője: a Lipótváros határvonalán. De nem valami zsidófigura. Nyári freskóruha, habselyem ing. Egy kicsit túlságosan babos nyakkendő van rajta. Bejön a színe. A főnök örök gyanakvásával néz körül):* Mi az kérem? Alusznak?

GIZIKE *(pötytyent a billentyűkön):* Nem. Nem eszünk jól a gép... *(Taszigálja az írógép hengerszerkezetét.)*

VIRÁG *(lázasan tevékenykedik hátul a polcoknál):* A Trübner-féle fonendoszkópokról hiányzik az árjelző cetli... 929-es vétel...

SALGO *(megsemmisítő fölénytel):* B. római négy, tizenöt. Ott közlénym... Különböztet. Tudom én fejből. Pengő száz-huszonhárom. Új modell, pengő százhuszonnyolc. He nem terhelem, Virág úr, sétáljon le a boltba, intézkedjen azonnal!

VIRÁG *(buzgón):* Kérem szépen. Természetesen!... *(Lerohan a csigalépcsőn a boltba.)*

SALGO *(felteszi a monokliját, körülcsillogtatja az irodán, aztán lassan odamegy Gizikehez. Nagy biztonsággal, mint egy jó fogorvos, megfogja az állát, maga felé emeli az arcát):* Hogy vagyunk, kislány?

GIZIKE *(kabalásan kopog alulról az írógépasztalka deszkáján):* Köszönöm! Minden rendben! *(Tovább dolgozik.)*

SALGO: Hagyja most. *(A saját irodájában van, azt csinál, amit akar. Negédesen felül az egyik íróasztal tetejére, felhúzza a nadrágját, mutatja divatos harisnyáját. Büvölkén mosolyog.)* Kezd eszembe jutni, hogy milyen régóta nem voltunk már négy szem-közt, Gizike.

AMIT MINDEN FIATALLEÁNYNAK TUDNIA KELLENE

Egy anya tanácsa

»Nem kell kétségbeesned«, mondtam, »ez minden fiatal lánynál előfordul; a lányok gyakran tesznek olyasmit, ami kárukra van.« Lányom tudta, hogy kilestem szégyenszeret titkát. Kitágult pórusok, mitesszerek, tisztátalan és sápadt arc: úgy érezte magát, mint a kiközösített.

»Aki végleg meg akar szabadulni teint-jének tisztátalanságaitól és tiszta, fehér, szép arcborre akar szert tenni, ezt egyszerűen, könnyen és kevés költséggel elérheti. Vegyen még ma egy tubus fehér (nem zsíros) Tokalon-kremet és használja minden reggel, mielőtt püderezi magát. Értékes, tisztító, tonizáló és adstrigens anyagai csodálatosan hatnak még a legcsúnyább bőrön és teint-en is. Már három napon belül el lesz ragadtatva fiatalos szépségétől.«

Ez az egyszerű recept nagyon sok fiatal lánynak hozott már megkönnyeb-
bülést és boldogságot, mint azt a leg-
több anya igen jól tudja. A fehér To-
kalon-krem hatása biztos és ha előírás
szerinti alkalmazása eredményt nem
hozna, a Tokalon-gyár visszaadja az
Ön pénzét.

GIZIKE (*kacéran*): Ez mindig csak a főnök úron múlik, nem rajtam.

SALGÓ (*kissé elforrósodó hangon*): Akarja ma?

GIZIKE (*zavartan*): Eppen ma? (*Habozik, a ceruzával vakarja a fejét.*)

SALGÓ (*haldósan megsértve*): Kérem. Ha nem akarja! (*Leszáll az íróasztalról, felfújja mellét, mint a pújka.*)

GIZIKE (*ijedten*): Dehogy nem akarom, boldogan.

SALGÓ (*gyanakodva megfenyegeti*): Magának annyi üzlete van, fiam!

GIZIKE: Á, dehogy kérem. Egy barát-nómmal lett volna dolgom.

SALGÓ: Szóval ma. Én egész este bent dolgozom. Visszajön értem nyolckor. Felcsönget a kapu alatt.

GIZIKE (*a végzetbe belenyugodva*): Nyolckor. Rendben van.

SALGÓ (*nem rossz ember, de roppant önérzetes és érzékeny férfiú. A sértett hiúság élességével*): Nézze gyermekem, én olyan satirungot érzek a maga hangján, mintha azt akarná mutatni, hogy nem a maga kedvéért jön értem, hanem muszájból... Hát nézze, gyermekem: csak egy szót szólnon. Csak pislantson egyet. És vége közöttünk mindennek. (*Gesztussal.*) Elpattant az egész, mint egy szappanbuborék!

GIZIKE (*még rémültebben*): Hová gondol, főnök úr?! (*Vastag húzelgessel.*) Egy olyan férfival, mint főnök úr?! Boldogan! (*A mellére teszi a tenyerét.*) Becsület életemre, örült boldogan!

SALGÓ (*duzzogva*): Az ember elvárna néha egy meleg szót!

GIZIKE (*mély sóhajjal*): Egy meleg szót?! Hogy merjek én a főnök úrhoz szólni egy meleg szót?! (*Lemondóan legyint, tudja, hogy rabszolga, lekönnyköl a gépére, az áll a tenyerében, gondolkozva néz maga elé.*)

SALGÓ (*kissé meglepve*): Miért nem merne? Nem értem!

GIZIKE (*őszintén*): Nem tudom megmagyarázni. Félek. Egyszer egy centiméterrel jobban kinyitom a számat és — vége! A főnök úrnak joga van abban a pillanatban megharagudni, amikor akar... Mi ketten nem vagyunk egál partner. Maga adja a kenyereket.

SALGÓ (*feszélyeztetten*): Hát ez egy marhaság. Idegbaj. Vegye tudomásul kérem, hogy én nem haragszom meg. Nekem mondhat, amit akar. Csak azt ne mondja, hogy ezüstkanalat loptam gyerekkoromban...

GIZIKE: Dehogy mondom!

SALGÓ: Hogy én néha szigorút mutatok itt az irodában? Hát nem muszáj? Széjjelmenne az egész verkli.

GIZIKE (*némi habozás után*): Tessék mondani, kérdezhetek valamit őszintén?

SALGÓ: Tessék! (*A két hüvelykujját a mellénye két hónaljkiívágásába teszi, úgy várja kifeszítet mellél a kérdést.*)

GIZIKE: Tessék megmondani nekem... (*csöndesen*) miért tetszett éppen velem kikezdeni... Jó, hisz sejtem, talán éppen jelenleg is senkije. És én itt vagyok kéznél...

SALGÓ: Na, de kérem!

GIZIKE: Tessék csak várni. Ez eddig világos. Ezt eddig értem. De én azt is tudom, hogy egy ilyen ember, mint a főnök úr, egy ilyen écsinos, fiatal, elegáns ember... (*Salgó szemérmes tiltakozására, emeltebben.*) De igen! Egy ilyen écsinos, fiatal, elegáns ember, mint a főnök úr, akinek még pénze is van a tetejébe, ezerszer jobbat találhat én-nálam! Csak kimegy este sétálni, a fején a panamakalapjával...

SALGÓ (*közbevág*): Engedje meg, Gizike, ez igazán privát jogom...

GIZIKE (*tovább hömpölyög. Csupa hódolat és sugárzó jószág, ahogy a szép nőkről beszél*): Járak az uszodába. Mennyi gyönyörű kis nő van a strandokon. (*Rajongva.*) Kis özikék. Nelyvenkilósak. Édesek, ropogós, barnára sültve; egy kézzel áll lehet fogni őket slusszban... És szegényeknek egy vasuk nincs. Fiókba vetköznek. Nem tudnak egy kiflit venni maguknak. Fél délelőtt egy tucatot csipethetne belőlük a főnök úr. És ha ezek is a világon vannak, hát akkor miért mégis én?... (*A mellére teszi a kezét.*) Egy ilyen hadihajó!

SALGÓ: Drága gyermekem, én ezt nem kilóba mérem. (*Müvelten.*) De gustibus non est vita!

GIZIKE: Mi ez kérem? Tessék magyarul mondani.

SALGÓ: A guszts körül nincs vita. Nézze, gyermekem: az egyik ember a káviárt szereti, meg az osztrigát, meg a jércéfilit... (*A lányra néz, mosolygó gesztussal.*) Én a szilvásgombócot szeretem...

GIZIKE: Kisztihand. De én nem hiszek ebben a mesében. Más van itten!

SALGÓ (*kiváncsian*): És pedig micsoda?

GIZIKE (*komolyan*): A »világatandanszi!« Az olcsósági hullám. A filléres vonat. Ez az egész filléres dolog. A drága brokát ott marad mindenütt. A bemberget kapkodják. Az olcsó holmi kell ma. Könnyű nekem. Én is divatba jöttem, mint a kisszakasz. Az emberek bedobják a tantuszt, mennek egy állomást, aztán el is felejtik az egész vilámost! (*Kifújja magát, tréfásan megfenyegeti a főnökét.*) ...Salgó! Maguk férfiak is benne vannak ebben a filléres hullámban. Udvarolni sem mernek egy szép nőnek! Félnék. Sokba kerülhet. Nemcsak pénzben! Időben, idegben. Esetleg egy kis darabot oda kell adni a szívéből... (*A nagy roham után egy kicsit elkeseredve.*) ...Nahát ez a veszedelem nálam nem fenyeget. Igazi bemberg vagyok. Filléres áru! (*A két keze közé hajtja gépére a fejét.*)

SALGÓ (*néhány pillanatra némán nézi a lányt, aztán melegen*): Brávó, Gizike. Maga remekül fejlődik. Látja, ez az, ami után egy nőnél epedek: szellemes beszélgetés...

Hölgyeknek

selyem, szövet és szép
fehérnemű kell!

Ezeket pedig

KLEIN ANTAL

divatnagyrúházából

KIRÁLY-U. 49. (A Teréz-templomnál)

SZOLGA: Alázatos szolgálja. (Jön a pak-
kal. Alázatosan köszön a főnöknek, Giziké-
hez óvatosan): Átnyujthatom? (Kacsint a
főnök felé.)

GIZIKE: Adja csak! Adja! (Elveszi a
csomagot.)

SZOLGA (nyújtja a pénzt): Visszajár hét
fillér.

GIZIKE (kibontja a csomagot): Mondtam
már, hogy megtarthatja magának.

**SZOLGA (a főnökre való tekintettel, ud-
variasan):** Ja! (Megy kifelé. A küszöbről
visszanéz, gúnyos grimasszal, mintha tudná,
hogy ezek ketten hogy vannak egymással.
El.)

SALGÓ (kéjesen szimatol): Mi ez, Gizike?

GIZIKE: Fogyókúra, Karlsbadra nincs
pénzem. Hát megpróbálok így.

SALGÓ: Na tudja, azért nem kell végleg
lemondani Karlsbadról. (Sokat ígérően.)
Egyszer, talán. Ha jól viseli magát. Ha
javulnak kicsit az üzleti viszonyok...

GIZIKE: Ajjaj, mikor lesz az. (Legyint,
mint aki nem veszi komolyan ezt az ígé-
retet. Már kipakkolta a csomagot. A retikül-
jéből rendes, férfibicskát vett elő. Egy te-
pertőt a kés hegyére szúr, jószívuén kínd-
ja): Akar egy falatot?

SALGÓ: Isten meentsen! Ugyan? Ebéd
előtt libatepertőt!

GIZIKE (eszik): Römök!

SALGÓ: Megjegyzem, kérek mégis egy
darabkát.

GIZIKE (öszinte örömmel): Na tetszik
látni! (Nyújtja a kés hegyén a tepertőt, tör
a kis rozskenyérből.) Ha nem utálja így a
tenyeremből.

**SALGÓ (átveszi az ételt, nagyon kénye-
sen, a kisujját messzirtatva a többtől. Meg-
nézi a falatot):** Te szent madár, te! Te tün-
dér! (Bekapja a tepertőt. Amilyen finoman
tartotta, sőt tartja még mindig a kezét,
olyan rondán, csámcsogva eszik.)

GIZIKE: Úgy-e, hogy römök?

SALGÓ (félpofára veszi az ételt): Káprá-
zatos!

GIZIKE: Akar még egyet? (Nyújtja a
kés hegyén a tepertőt.)

**SALGÓ (tele van a szája. A fejével taga-
dólag int, vizont a kezével elveszi a fala-
tot. Tovább esznek az írógépasztalkáról.
Majd Gizike gondosan megtörli a kezét két
ív konceptuspapírban. A papirokból kis
golyókat csinál és leteszi a gép mellé. Némi
habozás után a férfi is követi a példáját.)**

GIZIKE—SALGÓ (egyszerre): Pazar volt!
(Egymásra néznek, mosolyognak.)

GIZIKE (a retiküiben kaparászik): Van
itt fogpiszkáló is! (Átnyújtja.)

SALGÓ (a fogát piszkálja): Ez az aperitif
felkeltette bennem az alvó oroszlánt. Le-
megyek... (lelkesen) és egy olyan liba-
hátulját rendelék rohscheibnival!...

PALI (belép): Hallo ladis and gentleman!
At your health! Egészen belejöttem, Frédi
bácsi. Lehívtak a boltba egy angolhoz.
Totál simán csevegtünk. Gumiharisnya kel-
lett neki.

SALGÓ: Óké bébi! A gyakorlat kedvéért
mi is mindig angolul beszélhetnénk egy-
mással! See you again! (Barátságosan a
vállára vereget a fiúnak. Gizike felé, szer-
tartásosan.) Az aperitif nagyon jó volt, de
én még ennél is jobban szeretem a szilvás-
gombócot. (Peckesen bésétál a tejüveges
ajtó mögé.)

PALI: Frédi bácsi elég jó fiú. Csak ne
öltözködjön olyan bubisan. Nem illik a ko-
rához.

GIZIKE: Nem értem magát, Pali, a Salgó
úr magának nagybátyja. Akkor mért olyan
pontos? Magának joga lenne minden reggel
késni egy negyedórát.

PALI: Nem akarom. Néha taxin rohanok
be, ha egy kicsit elaluszom. Undok dolog
visszaélni a helyzettel!

GIZIKE (olvadó sóhajjal): Ezt szeretem
magában. Ezt a nagy tüchtigséget.

PALI (megnézi a karkötőráját): Három-
negyed egy múlt. Még tizenkét perc. Ezek
az utolsó percek a legnehezebbek. Olyan
gyönyörűen süt odakint a nap. (Az asztal
sarkára ül.) Innen mindjárt a Széchenyibe
megyek. Ott fogok ebédelni.

GIZIKE (kacsint): Egyedül!

PALI: Kettesben.

GIZIKE: Leány!

PALI: Asszony.

GIZIKE: Szép!

PALI: Egyketted.

GIZIKE: Az alakja?

PALI: Vékony.

GIZIKE: A szeme?

PALI: Macska.

GIZIKE: A kora?

PALI: Nem tudom biztosan. Körülbelül
húsz és negyven között.

GIZIKE: Szerelmes belé?

PALI: Nem.

GIZIKE: Hát akkor!...

PALI (vállatvon): Micsináljak?

GIZIKE (mélázva): Milyen cinikus nő-
csábász maga! Nem gondoltam volna, ami-
kor kettőnk között mocorgott az a valami.

Szeplők ellen, továbbá májfoltok, pörsenések ellen

Crème Montreuil Edy

RENÉ MONTREUIL, PARISZ.

Biztos! Gyors! Kellemes!

Kapható minden előkelő szaküzletben!

Főraktár Magyarország:

Török Patika, Budapest, Király-u. 12.

Jugoszláviában: Kosmochemia K. D.

Zagreb, Rackoga ul. 7.

Ausztriában: Alte Feldapotheke

Wien, Stephanplatz 8.

Romániában: Minerva gyógyszertár,

Oradea, Piata unrie 5.

PALI (*indignálódva*): Kettőnk között? Engedelmet, nem emlékszem rá. Részemről...

GIZIKE (*közbeváág, nagyon melegen, alázatosan*): Részemről. Nem szégyellem. Vagy szégyeljem? Ugyis elérhetetlen, mint az Operából a Lohengrin.

PALI (*zavartan*): Maga nagyon kedves lény, Gizike. De hogy őszinte legyek, én már régen másfelé vagyok bekapcsosva.

GIZIKE: Ne féljen tőlem, mucikám. Én azért nem vagyok irigy. Nekem gépbe diktálhatja a szerelmesleveleit...

PALI (*megsímogatja a lány haját*): Szegény Gizike! (*Tartja hátra a nyakát.*)

GIZIKE: Na! Egy pajtási puszit ide, valahová a nyakamra. Hely van rajta bőven. Válogathat.

PALI (*részvevően ráhajlik a lány nyakára, megcsókolja. Ebben a pillanatban nyit be a bolt felől Virág úr. Szétrebbennek.*)

VIRÁG (*mindent látott. Egy pillanatilag megdermedve áll. Aztán a szerelemföltés kizött hangján*): Szép dolog! Gyönyörű dolog! (*A főnök szobája felől energikus csöngetés — a tejuvegajtó felé — buzgó igyekkezettel.*) Igenis, kérem! Jövök már! (*Mialatt keresztül megy a színen, velőkiig ható szemrehányással.*) Mondhatom, gyönyörű dolog! Példátlan! (*Eltűnik a főnök szentélyében.*)

GIZIKE (*ijedten*): Ez most megesz bennünket!

PALI (*rosszkedvően*): Minek ugratja?

GIZIKE: Nem ugratom. Csak sajnálom. Aztán meg mért legyek vele rosszba. Kiszekírozhatná a lelkemet.

PALI: Mít akar magától ez a szegény, öreg bagoly?

GIZIKE: Ha én azt tudnám! Bizonyisten, segítenék rajta valahogy! Mondja már, mi bajom lenne tőle?! De ő maga sem tudja, szegény! Szerelmes. És pont belém! Hát mondja: nincs megőrülve az egész világ?!

VIRÁG (*visszajön, az íróasztalához lép, ingerülten csapkod, nem szól, gyűlölködve nézi a fiút, végre nyersen a lányhoz fordul*): Német levél jön. Céges, német boríték.

GIZIKE (*beteszti a gépbe a borítékot — túlszolgálatkészen*): Megvan.

VIRÁG (*előbb egy hosszú német címet diktál roppant keserű és világfájdalmas hangon, aztán sértően*): Hagyja. Majd leköpögöm én magam. Az embernek e megy az étvágya ettől a szobától. Amik ebben a szobában történnek!

PALI (*irt valomit, most felemeli a fejét*): Ne dühöngjön, Virág úr! Nem történt itt a világon semmi. A Gizike mondott egy jó

viccet. Erre megcsókoltam a nyakát. Úgy vagyunk itt, mint a testvérek!

VIRÁG: S-éé meséket ad elő maga! (*Hecselve magát.*) ...Ha én mondanék egy viccet, nekem is megcsókolná a nyakamat?

PALI: Magával nem lehet beszélni, Virág úr. Maga féltékeny.

VIRÁG (*mint akit a vipera csípett meg*): Nahát, ezt aztán kikérem magamnak. Erlette Salgó úr?! (*Elesen.*) Kikkérem! (*Néhány pillanatilag fagyos, kínos csönd. A két férfi mereven fixirozza egymást.*)

GIZIKE (*nagy kinban*): Mondtam magának Pali, hogy ne maceráljon. Hagyjon engemet békében.

VIRÁG (*reménységű csillan előtte, hogy amit látott, mégsem volt »megegyezéssel»*): Miért? Macerálni szokta? Miért nem szólt nekem, Gizike? Én elintéztém volna ezzel az úrral. Nekem százhuszonöttször lehet a cégtulajdonos öccse!

GIZIKE (*megszepenne*): Hagyjuk, Virág úr. Ne csináljunk murit belőle. Nem olyan nagy dolog az egész!

VIRÁG (*egyre jobban felbőszülve*): Mi az, hogy nem olyan »nagy dolog»?! A legnagyobb dolog! Nekem családom van. Felnőtt lányom. A fejembe megy a vér, ha eszembe jut, hogy ilyen alakok szabadon sétálnak a városban! (*Gyűlölködve nézi a fiút.*)

PALI (*békésen*): Nézze, Virág úr! Félkezze magát még öt percig. Akkor slussz van. Elmegyek. Ma szombat, talán be sem jövék délután az irodába. Hétfőig nem is lát. Addig remélem, megnyugszik. Mert én most sem haragszom.

VIRÁG: Ne mondja! Nem haragszik? És ha haragszik?! Óriási!

PALI (*idegesebben*): Nem fog kihozni a sodromból, Virág úr! Én értem magát! Legyen nyugodt. Tőlem megeheti a Gizikéjét.

GIZIKE (*sértődve*): Már megint én! Hagyjanak ki engem ebből a heccből!

VIRÁG: Maga sértegetni meri? Maga sértegetni mer előttem egy hölgyet?! Szemtelen kölyök!

PALI (*elvesztette a türelmét*): Vonja vissza, Virág úr! Vonja vissza!

VIRÁG: Én nem szoktam semmit visszavonni! Ami egyszer kint van, az kint van! Mi az? Mít néz így rám? Arra gondol, hogy maga rokon itt?! Én harminc éve vagyok ennél a cégnél!

PALI: Én nem gondolok semmire. Én csak arra kérem, Virág úr, hogy vonja vissza!

VIRÁG (*megegyeztetni a fiú hangja, amelyben van egy kis könyörgés. Még hegyesebben*): Szemtelen kölyök!

PALI (*felszikrázik a szeme, halkán, de veszedelmesen*): Utoljára kérem, Virág úr! (*Egy lépéssel közelebb megy az ellenfeléhez. Intően felemeli az ujját.*)

VIRÁG (*egy kicsit cukkol, de aztán nyilván a lányra való tekintettel mégis kiáll. Szembefordul a fiúval, ő is felemeli a mutatóujját. Mind a ketten a kiválasztott fajból való békés polgárok. Nem szeretnek verekedni. Ezért, amíg a kellő mennyiségű villanyosság összegyűlik bennük, tíz másodpercig is szemben állanak egymással, némán fenyegetődzve a mutatóujjukkal.*)

PALI (*tompán, a belső izgalomtól remegve*): Én tisztelen a kort, Virág úr! De muszáj figyelmeztetnem rá, hogy vonja vissz-

Garantáltan biztos
fogyókúra

hölgyeknek és uraknak

Erdős box- és testedzőiskola

IV., Váci-utca 24. Telefon: 82-0-19

sza a kölykök! (Közébe tolja a mutatóujját a másik férfi orra elé.)

VIRÁG: Vigye innen a kezét! Ha én meg találok fogni a kráglóját! (Inkább idegességből, mint támadó szándékkal megrándul a keze, mintha ütni akarnak.)

PALI (megijed, hogy kap egyet. És hogy megelőzze az ütést, ösztönszerűen leméri az első pofont. Két, három, ruganyos hosszú pofont ken le Virágnak, aki behunyjt szemmel elszántan, de ügyetlenül nekirohan. Végül a balkezevel elkapja és távol-tartja magától, majd lenyomja az íróasztalra, amelyen feldől a tintatartó és a vízspalack. Közben maga is megijed attól, amit tett. Kétségbeesett szemrehányással): En könyörögtem magának, Virág úr! En rimáncodtam! (Egészen lenyomja az asztalra.) Ne rugdalódjzon! Elengedem, ha nem rugdalózik, Virág úr! Eressze ki Virág úr a hüvelykujját a szájából.

VIRÁG (líheg, nyög, bugyborékol, hisztérikusan rikácsol a fiú erős markában. Ütni szeretne, karmolni, rúgni, hűbá.) Aljas gyilkos! Gazember! Megölköm! Megfojtom! Gyilkos gazember!

GIZIKE (már előbb rémülten sikoltozni kezdett): Az Istenért uraim! Virág úr! Engedje el, Pali! (A szolgálóhoz, aki kíváncsian bejött): Mit áll itt, mint egy hülye! Nem látja? Menjen, segítsen elválasztani őket!

SZOLGA (nagy kéjjel nézi a dulakodást): Dehogy megyek! Hogy még én is kapjak valamit a resztliből?! (Curukkol a fal felé.)

SALGÓ (kirohan): Mi az?! Mi van itt! (Ingerülten.) Megőrültek? (Bámul.)

SZOLGA (nagy lelki gyönyörrel, a ig tudja a röhögését visszafojtani): Én csak akkor jöttem, főnök úr, amikor a fiatal Salgó úr és a Virág úr már pofozták egymást!

PALI (még mindig leteperve tartja Virágot, aki már csak hangtalanul ríngatózik a markában): Meg akart ütni, Frédi bácsi! Esküszöm, ártatlan vagyok. Gizike hallotta az egészet.

SALGÓ (most megmutatja az energikus oldalát. Van benne valami férfiaság, ahogy közbelép): Elég volt! (Mefogja az öccse vállát és hátralódítja.)

VIRÁG (feltápaszkodik az asztaltól. Össze van törve. Meggazitja a ruháját, reszkető kézzel a kipattant gallérjához nyul. Csöndesen, haldós szomorúsággal, mintha sajátmagának akarná mondani.) Ötvenhat éves vagyok. Harmine éve vagyok a cég-nél. (Tolláskodik panaszsóval.) Elszakadt a nyakkendőm! (Nézi a ruháját.) Tinta!

GIZIKE: Vigyázzon, Virág úr! Ne nyuljon az arcához! A keze is csupa tinta! (Már késő, Virág már végigsimított a homlokán és betintázta az arcát. A lány előveszi a zsebkendőjét, belemártja az asztalra ömlött vízbe. És így tisztogatja az engedelmesen, némán tűrő férfit, előbb a zsebkendővel, majd papírdarabokkal, mint a jó anya a csecsemőjét.) Várjon! Még itt a fülnél, Virág úr! (Mefogja a papírral a fülcimpáját.)

PALI: Úgy kezdődött a dolog...

SALGÓ (szigorúan): Neked nincs semmi szavad. Te fogd be a szád! Értetted?! És most mond el, hogy mi történt itten?!

PALI: Semmi! En viccelődtem a Gizikével. Viccből megsókoltam a nyakát. Erre bejött a Virág úr. En nem tudom, talán van köztük valami, talán féltékeny. Olyan

goromba kezdett lenni, hogy nem lehetett eltűnni!...

SALGÓ: Féltékeny? Kitűnő! Ez van idekint, ebben a szobában?! Ilyen viselkedés! Amíg én éjjel-nappal töröm magam, hogy a víz fölött tudjam tartani a vállalatot! Pfuji! Sodoma és Gomorha! Istálló! (Virág felé örült lenézéssel.) Ó féltékeny! (Gizire néz, éles gyanúval.) Hogy jön ő ahhoz, hogy féltékeny legyen?

GIZIKE: Esküszöm főnök úr, hogy amire most gondolni tetszik, az nem igaz! En olyan ártatlan vagyok, mint a ma született csecsemő!

SALGÓ (villámzó szemmel, gyanakodva néz a lányra): Vonuljon vissza a háttérbe kisasszony! Majd kivizsgáljuk!

VIRÁG (az összeomlott hangulatból vissza szépül a hisztériája. Lassan, reszketve kezd, majd hangosabban): Harmine éve vagyok a cégnél. Már a Salgó úr édesatyjánál. Amikor még a Vadász-utcában volt a bolt... (Sírva és rikácsolva.) Az arcomat bepiszkították! Elégtételt kérek!

SALGÓ (élesen, gúnyosan): Úgy?! Elégtételt? És miféle elégtételt, ha szabadna tudnom?!

VIRÁG (a fiúra néz, cukkol egyet az elnyomott érzéstől, hogy nekirohanna, de nem mer): En nem dolgozom veled többet egy irodában!

SALGÓ: Szóval, hogy csapjam el? Az öccsémét. Mi? Akinek a mamája negyed-részes a cégben? Verje ki a fejéből Virág úr!

VIRÁG (most már ordít fájdalomában): En elégtételt akarok! Engem nem lehet összeverni! (Zokog, cukkol, reszket, megemeli

Nem akarok megöszülni !!!

„HEINZELMANNCHEN“-főle

Psychrom - hajrenovator

Csalhatatlan szer az egészséges, természetes hajszin visszanyerésére és az öszülés ellen való védekezésre.

Ez a híres, rég bevált hajviz nem festő-szer és semmiféle festőanyagot nem tartalmaz. A haj magabaszívja ezt a hajvizet és így kellő táplálékot nyer, minél fogva az öszülő hajszálak rövid idő múlva egészséges, természetes színt és megfelelő sűrűséget nyernek.

Ez a hajviz erősíti és szépíti a haját, remekül fokozza a haj növést és megakadályozza az öszülést a legmagasabb korig.

Egyedüli készítő: **Heinrich Mannchen Wien**

Ára: 4 pengő.

Főraktár: **TÖRÖK PATIKA**

külön kozmetikai osztálya,

Budapest, VI. kerület, Király-utca 12.

Romániában: Minerva-gyógyszertár, Nagyvárad, Oradea Pála Unirii 5.

a székét, mintha azzal akarna ütni, aztán visszajött a földre.)

SALGÓ (üvölt): Ne ordítson, Virág úr! És ne is csapkodjon. Itt egy embernek jár elégtétel. És az én vagyok. Az én helyiségemben csinálták ezt a dicsőnságot!

VIRÁG (lihegve): Én ide a lábamat nem teszem be többet!

SALGÓ (hidegen): Vehetem felmondásnak? Joga van hozzá. Maga azt mondja, hogy harminc éve van nálunk. Rendben van. Ezt én is tudom. Ezért nem nyultam eddig önhöz, ebben a nehéz világban. Pedig: őszintén mondhatom, fájt önnek kifizetnem havi háromszázötvenet, amikor féláron kaphatnék önnél százszor jobb munkaerőt. De ha magától elmegy?! (Gesztussal.) Tessék!

VIRÁG (újra cukkol, majd olyan mozdulatot tesz, mintha neki akarna rohanni Salgónak).

SZOLGA (hogy a főnökének hízelegjen, brutálisan megragadja Virágot): Na, na kérem! Mégse ugráljunk!

VIRÁG (a szolga karjai közt — panaszosan): Engedjenek a kabátomhoz. Ott lóg a kabátom a fogason!

SALGÓ: Erressze el Gyula! (Megtörténik)

VIRÁG (lassan, összeroskadva megindul a fogas felé. Leveti lüszter munkakabátját, felveszi a másikat, az utcait. Keresgél): A cvikkerem... (Amíg öltözik, mindenki némán áll. A fiú némán lehajtja a fejét, mint aki rettenetesen sajnálja a történeteket.)

GIZIKE megkeresi a földön a cvikkert. Odavisi, átnyújtja): Sajnos, kitörött az egyik íveg!

VIRÁG (reszkető kézzel elveszi és az orrára teszi a csipetlőt, a fogasról leaszítja a kalapját és a botját).

GIZIKE (gyöngéden, mélyeséges szolidaritással): Elkísérem, Vinág úr!

SALGÓ (féltékenyen): Maga nem kísér senkit. Maga itt marad, kisasszony!

VIRÁG (halkan): Minek már? Úgysem akartam. (A lányhoz alázatosan.) Köszönöm, szépen. (Megindul az ajtó felé. A főnöknek — tízezer év beidézett szokása ez — nyomorultul köszön. Amikor a lehorgasztott fejjel álló fiú mellett megy el, minden tagja összerázkódik, de nem néz rá. Eléri az ajtót, némoltalanul kaparászva keresi a kilincset. Végre a küszöbön áll. És mielőtt kilépné, az utolsó köszönéssel tör fel belőle a zokogás.) Alászolgája! (Elmegy.)

Függöny

II. KÉP

(Pesti polgári lakás ebédlője, amely egyúttal nappali is. Középen terített asztal. Oldalt balra rádióapparátus, amely éppen népszerű tánzenét közvetít. Jobbra a sarokban cserépkálya. Rossz, rózsaszínvirágos tapéta. Hátral közepén ajtó, ez az előszobába, jobbra a másik ajtó, ez a lakás többi részébe vezet. Félórától az első kép után.)

BABA (tizennyolc-húszéves, csinos, ügyes, tiszta kislány. Nincs benne semmi macskaszerű. Sportos, házias, munkás. Valami olcsó, fehér ruhácskában van. A lábszára csupasz. A harisnyája nyárisan le van csavarva a bokájára. Éppen terített. Nézi az asztalt. Körültáncolja. A fiatal vér féktelenkedik benne. Együtt éneklő a rádióval a

szanzont: »Tenyereimen hordom! Lehozom a csillagot én!...« Nagyon élénk mozdulatokat és arcjátékkal kíséri a dalt. A rádió recseg, fütyül. Az egész produkció egyszerre vidám, hangos és fülsértően hamis.)

VIRÁGNÉ (40—50 közötti, elnyűtt, egy kicsit éneklő és ijedt, de nagyon derék po-gárásszony. Berohan jobbról. Mint a furia nekimegy a rádióknak és eloltja): Szétreped az ember feje ettől az örökös üvöltéstől! (Visszazúg, amerről jött.)

BABA (nem zseirozza magát. Zene nélkül is tovább énekel és táncol, keleti taglejtésekkel): Tenyereimen hordom. Lehozom a csillagot én!...

NAGYMAMA (feketébe öltözött, fekete csipkefőkötős, egészen fehérhajú, sovány kis néni. Mint egy vidám kis fekete bors. Ravaszul figyel, élénk szeme van. A nagymama süket, miért is ki van kapcsolva a világ folyásából, pedig roppantul kíváncsi természet. Karosszékekben ül és egy babszemnyi pici kutyát is az ölében, amelyet soha, egy pillanatra sem enged el. Nézi a táncoló, gesztikuláló lányt — kotnyelesen): Mit játszik most a rádió?

BABA (hozzamegy, a fölébe kiabál): Nem látta nagymama, hogy anyus eloltotta az előbb!

NAGYMAMA: Mit játszik, valcert?

BABA (tölcsért csinál a tenyeréből, üvöltve): Semmit! (Gesztikulálva mutatja, hogy a rádió be van zárva, aztán hízlelve nekiesik a nagymamának, összevissza csokolja, majd kiragadja az öléből a kis kutyát és a kezével a magasba emelve, körültáncolja vele az asztalt a kutyushoz): Tenyereimen hordlak! Lehozom a csillagot én!!!

NAGYMAMA (nem áll fel a karszékből, de kétségbeesetten nyújtja karját a kutyára után): A kutyámat!!!

VIRÁGNÉ (egy pillanattal előbb jött be): Ne öljetek ezzel a kutyával. Add vissza, Baba!

BABA (visszateszi nagymama ölébe a kutyát, újra megcsokolja): Tessék nagymama, itt a fiacska!)

NAGYMAMA (féltékenyen magához szorítja a parányi ölebet, vakargatja a füleit):

VIRÁGNÉ: Itt van az apád. Láttam jönni a gangon. (Nézi az asztalt.) És a só? És a parmezán a makarónihoz? En nem tudom, mi van teveled mostanában?

BABA (mialatt a kredencröl az asztalra rakja a hiányzó dolgokat, énekből válaszol): »Vannak az életben furcsa dolgok, például, mikor az ember boldog...« (Kint csöngetnek.)

VIRÁGNÉ: Na, itt van!

VIRÁG (bejön, az arcán még látszanak halványan a tintanyomok): Szervuszok.

VIRÁGNÉ: Szervusz.

BABA (nekirohan az apjának, megcsokolja az arcát és a kezét is): Keziteskölom, papa.

VIRÁG (megcsokolja a lányát): Szervusz. (Odamegy a nagymamához. kezetskökol, közben megsimogatja a kutyát.) Kiszthand, mama!

NAGYMAMA (kíváncsian): Nagyon meleg van? Éhes vagy?

VIRÁG: Nem. (Tagadólag int, hátramegy a sarokba, nekitámaszkodik háttal a kályhának.)

BABA (hízlelve az apja arca felé nyúl

az ujjával, valamit le akar törölni): Tintás a füle, papa.

VIRÁG (cukkol, elkopja a fejét, idegesen): Hagyj engem, fiam. Nem szeretem, ha az arcomhoz nyulálnak!

BABA (makaacsul): De hogyha tintás! (Benyúlazza az ujjahegyét és ledörögöl vele egy kis tintaseppet az apja arcáról.)

VIRÁGNÉ: Hoztál újságot?

VIRÁG (szó nélkül kivész a zsebéből egy összehajtogatott »Az Est«-et, leteszi az asztal sarkára, majd visszatámaszkodik a kályhához.)

VIRÁGNÉ: A konyhapénzből fizettem ki a villanyt. A gázreszórészletét is fenn voltak. Adj kérlek, valami pénzt.

VIRÁG: Jól van.

VIRÁGNÉ: De nem »jól van«! Adj valami pénzt fiam, mert nem tudok holnap ebédet főzni. Sőt már most sem tudom, mivel küldjem le a lányt kenyérért?

VIRÁG (előveszi a tárcáját, kivész egy huszast, leteszi az asztalra, — halkán, komolyan): Spóroljál Adél, nagyon spóroljál!

VIRÁGNÉ (kicsit agresszíven — elteszi a pénzt): Engem nem kell erre tanítani. Tudom én jól, hogy meddig nyújtózkodhatunk.

VIRÁG (keserű nyugodt hangjában van egy kis gúny): Igazán? Olyan biztosan tudod? Hát akkor rendben van. Nem szóltam semmit, fiam.

BABA (aki közben az újságot olvasta — örvendezve): A Salgó Pali, aki apával van irodában, hetedik lett a KAOE házi teniszversenyén! Csinos fiú! Ré m tetszik nekem a szeme!

VIRÁG (cukkol egyet, rejtett megdöbbenéssel): Mit mondtál, Baba?

BABA (friss őszinteséggel): Hogy tetszik a Salgó Pali szeme! Na, ne ljedjen meg, apus! Nem egészen komolyan tetszik, csak félkomolyan. Sőt, ha akarja, hát félkomolyan sem tetszik... Mi van magával, apus? Mért néz rám ilyen furcsán? (Hízelegve simul az apjához.) Tudja, hogy a cvikkere el van törve, apus! (Leveszi az öreg orráról a csiptetőt, nézi.) Kár. Nincs is benne az egyik üveg!

VIRÁG: Hozd fiam a nachtkaszi fiókból a másik cvikkert. Ezt el kell vinni megcsináltatni.

BABA (kiszalad a másik szobába).

VIRÁGNÉ: Legalább öt pengő! Hogy törted el Andor ezt a szemüveget?

VIRÁG (idegesen): Hogy törtém el? Hogy tud egy cvikker eltörni? Eltörrik. Talán nincs jogom eltörni tiz évben egyszer egy cvikkert?!... Az ember hazajön. Azt gondolja a liftben: na, végre itthon vagyok. És akkor elkezdik szekirozni a cvikkerevel.

VIRÁGNÉ: Jó! Miért vagy ilyen ideges? Valami bajod történt, talán?

VIRÁG (ingerülten): Bajom? Miféle bajom? Na halljam, meséld el, miféle bajom történt szerinted?!

VIRÁGNÉ (lemondóan sóhajt, legyint): Ezt nem is értem.

NAGYMAMA (élénken): A Zsolinak fáj a lába! (Babusgatja a kutyát.)

BABA (visszajön, kedveskedve az apja orrára teszi a cvikkert.) Itt az ablak.

VIRÁGNÉ: Andor, feladtad a szobáról az apróhirdetést?

VIRÁG: Nem.

VIRÁGNÉ: A kapun a cédula nem ér semmit. Elseje óta rimánkodok, hogy adj fel egy apróhirdetést.

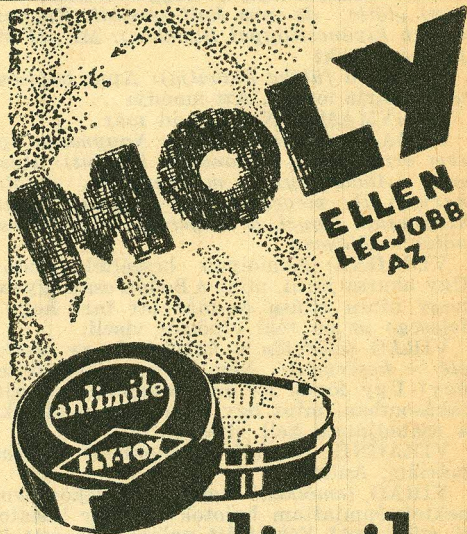
VIRÁG (komoran): Majd feladom.

VIRÁGNÉ (sápitozva): Hat hét óta áll üresen a szoba. Legalább negyven pengő bér. Dinnyét muszáj befőzni. Babának is kellene cipő.

VIRÁG: Engem a guta üt meg, ha arra gondolok, hogy az én háztartásomban számít, hogy a hónapos szoba ki van adva, vagy nincs kiadva! Én egyáltalában utálok a szobaurakat. Mije legyen az embernek, ha még a lakásába is idegenek járnak aludni?! A legszebb plü mö alá, a legjobb párnacihára!...

VIRÁGNÉ: De édes fiam! Negyven pengő havonként!

VIRÁG (megvetően): Negyven pengő! Azért nyúzó m én magam harminc éve, hogy negyven pengő nálam számítson?!

antimite FLY-TOX

A nyitott doboz egyszerű gőzölgése elpusztítja nemcsak a molyt, hanem a petéit is.

Biztos hatású, kellemes illatú!

Kis doboz (élettartama 2–3 hónap) ára .. P **–.80**
Nagy doboz (élettartama 4–6 hónap) ára P **1.20**
1/4 kg-os doboz pasztillákban..... P **1.80**
adagolva : 3 pasztilla ..... P **–.10**

Mindenütt kapható.

Vezerképviselőt: Révész Ernő és Társa, Budapest, V., Nádor ucca 30.

(Elszántan, nagy lélegzettel.) Én úgy otthagytam ezt a vacak állást a Salgónál!

VIRAGNE (a fejéhez kap): Jesszusom! VIRÁG (feldühödve): Én úgy otthagytam! Se fizetésemelés, se remuneráció, se előrehaladás! (A fogát csikorogtatja dühében.) En úgy otthagytam ezt a betyár bandát! (Az öklével fenyegetődzik.) Amilyen nevem nekem a szakmában van, ha önállósítom magam, ha szerzek egy ügynökséget!...

VIRAGNE (halálrémülve): Jézus Máriám, Andor! Kimenni a biztos kenyérből, mostan, ezekben az időkben! (Levegő után kapkod.) Önálló ügynökség! En tudom, hogy néznek ki azok az önálló ügynökök. Toprongyosan ülnek a kávéházban, hamisított kölnivizet árulnak!

VIRÁG: Sértegetni, azt tudsz! Köszönöm szépen, hogy ilyen kukacnak tartasz!

VIRAGNE (mintha a mennyei hatalmaktól akarna segítséget kérni): Jézusmária! Szentisten! Mi van ezzel az emberrel?!

NAGYMAMA (látja, hogy történik valami előtte, de nem hall semmit. Roppan eleven kíváncsisággal Babához): Mi az? Miről beszélnek?

BABA (a fülebe kiabálja): Apus önállósítani akarja magát. Azt mondja...

NAGYMAMA: Na, mondd már. BABA (észreveszi, hogy a Nagymama így sem ért semmit, lemondóan legyinti): Hoszszú! (Abbahagyja a magyarázást, a fotój karjára ül, megcsókolja a nagymamát, aki kíváncsian figyeli, a tenyeréből ellenzót csinálva a fülehez.)

VIRAGNE: Komolyan beszéltél Andor? Úgy akarsz jární, mint a Bodor, csak egy éve hogy nincs állása és már ott tart, hogy a felesége az én régi cipőmet viseli.

VIRAGNE (előrejön a kályhától az asztal elé — keserűen): Nem értem, mitől félték úgy? Úgy jövék itt elő magamnak a saját lakásomban, mint egy öreg vagabund, akit a családjának kell eltartani!...

VIRAGNE (énekli siralommal): Jézusmáriám, Andor!

VIRÁG (emelkedő hangon): Mikor volt nektek énniattam bajotok? Mikor láttatok ti szükségét? Fázott itt valaki? Éhezett itt valaki? Volt itt valaki rongyos?

VIRAGNE (a kétségbeesés más változatával): Jézusmáriám, Andor!

VIRÁG: En küönmunkát végzek éjjel. En leszoktam a szivarozásról. En csak szombaton és vasárnap megyek kávéházba. Ti moziha jártatok, színházba jártok. Siófokon voltatok júliusban. Hát olyan gazember vagyok én, hogy nem lehet nekem elhinni, hogyha valamit csinálók, hát azt muszáj csinálnom?!

BABA (tisztán, csengőn): De drága apus, nem félt itt senki! Legalább, ha engem kárdeez, én nem félek. En érzem, ha maga valamit csinál, hát csak értünk csinálja!

VIRÁG (a feleségéhez): Na látod. Adél, így kell beszélni. (Babához. Gyere ide bogaram!)

BABA (az apához simul): En tudom apus, hogy milyen főrész klassz férfi maga! Tippem szerint a legjobb, a legokosabb, a legereősebb ember egész Európában!

VIRÁG (szenvédélyes erővel magához öleli a kislányát, a szíve egész melegével): Ne is félj. Amíg engem látsz, addig neked nem lehet bajod. (Csókolgatja Babát.)

Függöny

MÁSODIK FELVONÁS

(Szín: az iroda. Ugyanaznap délután, háromnegyed háromkor. Két órával a pofozkodás után.)

SZOLGA (egy pillanatra egyedül van a színen, takarítás ürügye alatt futballozik azokkal a golyókkal, amelyeket az előző felvonásban Gizike és Salgó csináltak a törlőközönnek használt papírlapból).

GIZIKE (a bolt felől jön. Kurtán bólint a szolga felé, aki szalutálva köszön neki és zavartalanul futballozik a jelenlétében is).

SZOLGA (vigyorgogva): Gó! (Egy utolsó, hatalmas rúgás után fölszedi a golyókat és a papírkosárba dobja.)

GIZIKE (közben letette a kalapját, feltúrta a blízának az ujját, nekigyürközve a munkának a géphez ül, keres valamit az asztalon lévő cók-mók között — a szolgához): Hol vannak a kopirapírok?

SZOLGA: A fiókban.

GIZIKE: Micsoda fiókban?

SZOLGA: Az öregében.

GIZIKE (megpróbálja kihúzni Virág íróasztalának fiókját, de be van zárva, a szolgára néz): Nem tudja, hol a kulcs?

SZOLGA (gyönyörrel): Az öregnél. Nem adta le, amikor kifozták! — Elmenjek érte? — Úgyis szeretném látni, hogy néz ki mostan?

GIZIKE: Oh, maga gonosz állat! Mulasni szeretne rajta? — Hát nem sajnálja egy csöppet sem? — Elvesztette szegény Virág úr a kenyerét.

SZOLGA: Mit sajnálnak? Nincs időm minden alakot sajnálni, akit fölpofoztak!

GIZIKE: Oh, maga aljas állat! Maga biztosan azt is szereti nézni, amikor a villamos elüt valakit.

SZOLGA: Persze szeretem. Talán a kisasszony nem szereti? — Ugyan, ne meséljen nekem ilyesmit a kisasszony!

GIZIKE: Ó! Maga szörnyeteg!

SZOLGA (röhögve): En csak egyet sajnálok. Hogy olyan rövid volt délelőtt a meccs. A futballnál is unalmas, ha az egyik sokkal gyöngébb a másiknál. Az erős rögtön a kapuhoz ragasztja a gyöngét és vége a heccnek! — Itt is az volt a baj, hogy egyet sem tudott visszakenni a Virág úr! — Egész más lett volna a muri, ha kijön a középben egy szép, hosszú passzjáték. Egy stósz ide, egy megint vissza. A végkimertőség... (Röhög.)

GIZIKE: Nahát elég volt. Pusztuljon innen, mert a fejéhez vágom ezt a gépet!

SZOLGA (boldogan röhög, hogy sikerült dühbe hozni a lányt. Gizike fenyegető mozdulatára is röhögve takarodik ki a színről. — A telefon megszólal.)

GIZIKE (fölszei a kaecylót): Halló, Hat-tízenhárom-tízenhárom. Igen! En vagyok! (Egyszerre nagyon édes hangon.) En vagyok bubi! (Szünet.) Azért nekem mégis bubi! Hiába szürke a haja, bubi marad mindörökkre, aranyos! (Szünet — az airtóban csöndesen megjelenik Salgó, megáll, figyeli, az utolsó szavakat már hallotta — Gizike tovább beszél.) Na este? Nem tudom, bubi! De lehetséges! En is szeretném, édes bubi-kám... (Észreveszi a princípáldását az ajtóban — egyszerre rideg, hivatalos hangon.) Majd megfontolom. Mindenesetre gondolkodni fogok a dolgon. No, de ajánlom magam. Mert ez irodaidő is ilyenkor nem foglalkozhatom magánügyekkel. (Leteszi a

kagylót — megjátszsa, hogy csak most látta meg a »főnököt.) Jé! Főnök úr! Már is be tetszett jönni!

SALGÓ (bejön a színré, a kalapját nem veszi le — szigorúan, köszönés nélkül): Ki volt ez?

GIZIKE (zavartan): Szénkereskedő. Éppen kokszot rendeltem.

SALGÓ (gúnyosan): Nyáron?

GIZIKE: Kérem, még két hónap és itt az ősz. Esetleg hideg lesz az október.

SALGÓ (melegszen): Szóval éppen kokszot rendelt a bubiaréú szénkereskedőnél?

GIZIKE (kinban): Mit csinálak főnök úr? Muszáj hizelegni neki. Ingyen veszem nála a kokszot.

SALGÓ: Úgy! — És az a másik ki volt, aki idekísérte a kapuig?

GIZIKE: Mikor kérem? Mikor volt ez a kísérés?

SALGÓ: Most. Láttam a kávéházból. Ott ültem az auzlágyban.

GIZIKE (rajtacsípve): Ja! — Az egy drogista volt.

SALGÓ: Fejtegettem már, hogy nem vagyok féltékeny. De arra még is kíváncsi vagyok, hogy osztja be az idejét?! Minden nap hatan telefonálnak. A hetedik, aki idekíséri, a nyolcadik, aki hazakíséri. Itt vagyok én magam is kilencediknek. Becsület-szavamra mondom, nehéz lehet! — Vashól van magam, fiam?

GIZIKE (kezdi vesztetni a türelmét): Tessek engemet hagyni főnök úr! — Ne tessek szekirozni engem!

SALGÓ (sértődötten): Mi ez kérem? Mi esoda hang ez?!

GIZIKE: Olyan hang, amilyent ki tesszett belőlem heccelni. — Hisz ha akarná, láthatná főnök úr, hogy nekem muszáj csinálni, amit csinálók! — Kik telefonálnak nekem? — Kik kísérgetnek?! — Mind olyanok, mint az öreg drogista. Kapok nála egy kis püdert, kölnit, hajvizet. Miből vegyek?! Maga nyolcvan pengőt fizet nekem egy hónapra?! (Mert Salgó közébe akar vágni.) Engedjen beszélni főnök úr! — És az, aki majd hétkor értem fog jönni — egy fogtechnikus. Arra is szükségem van, azzal sem passzióból sétálok.

SALGÓ: Gizike!

GIZIKE (hisztériásan): Hogy osztom be az időmet?! Hát istenuccse nehéz! — De mit csináljak, ha egy egész részvénytársaságra van szükségem, hogy élni tudjak! Bár csak lenne egy ember, egyetlen egy, de boldogan odaadnám érte mind a kilencet. 200 pengőből havonta millicmos lennék. (Majdnem sír.)

SALGÓ (kicsit megszeppenve): Bevallom Gizike, hogy még eddig nem gondoltam magára anyagi dolgokkal kapcsolatban...

GIZIKE: Nem gondolt...?! Nézzen rám! Azt hitte, hogy harmatból élek, mint a pillangók?! — Látja főnök úr, ez az! — Nem fizetik meg a munkánkat és még hozzá olyan smucigok, hogy a privátban sem engednek boldogulni!

SALGÓ (indignálódva): Én smucig va-

gyok?! (A mellére teszi a kezét.) Én?

GIZIKE: Akár a többi! Én pedig hülye vagyok, hogy elbögöm itt a bajaimat! — Bánná is maga, ha egyszer azt olvasná az újságban, hogy kinyitottam otthon a gázcsapot.

SALGÓ: Mi baja van? — Ideges valamiért?!

GIZIKE: Persze, hogy ideges vagyok! (Virág üres iróasztalára mutat.) Itt van szegénynek az asztala. Harminc évig tintázta és koptatta! Nem fog többet visszaülni hozzá!

SALGÓ: Ja! Hát ettől olyan ideges máma?! — Ez fúr magában?! — A Virág históriája!

GIZIKE: A főnök úr úgy találja, hogy ez semmi? — Hogy ezért nem érdemes kétségbeesni? — Na, mert én meg tudnék tőle halni. Láttam délelőtt, hogy pusztul el öt perc alatt egy öregember egész élete...! Láttam, hogy rúgiák ki, hogy engedik elmenni harminec esztendő után... Nahát, én eddig nem igen gondolkoztam azon, hogy van-e rend és igazság a világon?! — De most gondolkodni kezdek... (Vadul megfenyegeti főnökét.)... És vigyázzon magára Salgó! Nagyon vigyázzon!

SALGÓ: Érdekes! Mit vigyázzak? Mit tethetek én erről az egész dologról?!

GIZIKE (gyöngéden végigisimít Virág iróasztalán): Nem látom többet. Nem hallom a hangját. Nem fogja többet kikötönni a zsebéből a pengőt, hogy belépjen a tízóraimba...

SALGÓ: Most már világos! Akármilyen hihetetlen, mégis úgy van, hogy a Virág volt a kilenc közül a tizedik. Az igazi.

GIZIKE (fölkáll): Igen, mi vagyunk az a bizonyos szerelmespár a moziból?! — A Virág a Ramon Novarro, én meg a Greta Garbo! (Fölteszi a kalapját.) Nézze főnök úr, nekem az a pár pengő nagyon fontos, amit itt megkerestem. Mégis elmegyek! — Mert én nem bírom ki tovább ezen a helyen! (Nyúl a táskája után.)

SALGÓ (kiveszi a kezéből a retikült, viszsza nyomja a helyére, gyöngéden leveszi a kalapját): Ne vaduljon Gizike! Üljön le! Nem emlékszik már, hogy randevút beszélünk meg estére? Megigérte, hogy visszajön értem nyolckor!

Hónaljizzadás

kéz- és lábizzadás és a velejáró kellemetlen tünetek, az átizzadt ruhák és azok elviselhetetlen szaga csaknem mindenki kétségbeesztő problémája.

„AXILLOL“

biztos és tökéletes szer a kellemetlen izzadás teljes megszüntetésére. Egyetlen próba meglepő eredményt hoz.

Eredeti üveg ára 1.50 P

The Axillol Comp. Ltd. magyarországi képviselője:

TOROK PATIKA. Budapest, VI, Király-u. 12

A jókedv receptje

Vegyen be 2-3 Kobonát és a fáradtság, kimerültség és ideges gyengeség elmúlik. Friss és jókedvű lesz. Gyógyszertárban kapható.

GIZIKE: Igen megigértem. (*Sírvafakad.*) Jóisten, milyen okkázio lehetek magának! (*Ráborul az asztalkára, gépe mellé.*) Micsoda óriási okkázio! (*Sír.*)

SALGÓ (*zavarian nézi a zokogó lányt*): Ne sirjon fiam! Nincs itt mit sirni! (*Egy kicsit röstelkedve.*) Szeretem, na! — Konno-lyan mondom; majd nem szerelmes vagyok, a fene egye meg az egész, de szégyellem.

PALI (*bejön a bolt felől, nagyon rosszkedvű, felakasztja a kalapját — komoran*): Kiszthatand!

SALGÓ (*végignézi a fiút — lesujtón*): Bokszbajnok! (*Még mindig kalappal a fején besétál irodájába.*)

PALI (*leül az asztalához, ránéz a lányra*): Miért sír Gizike?

GIZIKE (*főlemeli a fejét*): Már nem sírok. Ahhoz sincs pénzem, hogy egyszer kibőg-hessem magamat. (*Bedallítja a gépet.*) Na, gyérünk. Ha diktálni akar, diktálhat.

PALI (*kívázza a fiókját, de nem találja azt, amit keres*): Hol a pokolban van az a levélminta a doktornak?

GIZIKE: A Virág fiókjában, meg a fejé-
ben. Nem tudunk nélküle meg sem mozdulni!

PALI: Nem volt bent Virág?

GIZIKE: Nem.

PALI: Akkor nem is jön az be többet!

GIZIKE: Én is azt hiszem! — Vége!

PALI (*mély átérzéssel*): Rémes!

GIZIKE: Sohasem fogom elfelejteni a hát-
tát, ahogy kiment az ajtón.

PALI: Es még hozzá, hogy éppen maga
előtt történt a dolog. — A nő előtt, akibe
szerelmes.

GIZIKE: Nézze Pali, engem hagyjon ki
ebből. Itt csak az a fontos, hogy a Virágnak
muszáj volt itthagyni az állását. Most kép-
zelje el a családját. Hogy mi lesz náluk a
egközelebbi elsejné?

PALI (*pofonúti magát*): Szaradt volna le
inkább a kezem.

GIZIKE: Maga legalább beismeri, hogy
bűnös.

PALI: Mi az hogy beismerem? Szeretném
magam leköpní.

GIZIKE: Jól esik, hogy ilyen rendesen be-
szél! — Mert amikor a verekedés volt, úgy
gyűlöltem, hogy meg tudtam volna fojtani.
En gyűlöltem, pedig szerelmes vagyok
magába. — Nem is értem, hogy megy össze
az emberben ez a két dolog?!

PALI (*közbeveg*): Én százszázalékig ér-
tem. Itt vagyok én. Háromnegyed egykor
megütök valakit és 1 óraker nincs a világon
még egy ember, akit úgy sajnálnék és sze-
retnék, mint éppen azt, akit megütöttem! —
Hát nem fantasztikus?

GIZIKE: Fantasztikus!

PALI: Az uszodában voltam, de nem esett
jól sem a víz, sem a nap. Mindig csak a
szegény Virágot láttam, aminél rámnéz a
tintás arcával.

GIZIKE: Nahát ezután nem fog többé
magára nézni. — A princi biztosan valami
oleső kölyköt ültet majd a helyére.

PALI (*izgatottan*): Azt hiszi?

GIZIKE: Természetesen! Itt az alkalom,
hogy a cég leépíthessen egy drága munka-
erőt. Hát le fogja építeni. A világ nem rész-
vétre van berendezkedve.

PALI: Csak hogy nem engedem ám! Nem
megyek bele!

GIZIKE: Ugyan drágám, mit tud maga
csinálni?

PALI: Sok mindent. Először is a mamám
részes ebben az üzletben. Ha én nem boldo-
gulok, fölízgatom a mamát a Frédi bácsi
ellen.

GIZIKE: Izgassa föl. A főnök úrnak meg
kell érteni, hogy muszáj visszahívni a Vi-
rágot.

PALI (*fölláll*): Bemenjek mindjárt?

GIZIKE: Menjen!

PALI (*nekiindul, aztán a félúton meg-
szepenne megáll*): Nem volna jobb, ha előbb
megís a mamával beszélnék?

GIZIKE (*lenézőn*): Nagy hős!

PALI: Jó, bemegyek. De feljogosít, hogy
a maga nevében is beszéljek?!

GIZIKE: Mi az, hogy beszéljen?! — Akár
ordíthat a nevemben! Én szolidáris vagyok
a Virággal az utolsó negyedkilómig.

SALGÓ (*kilép a tejjüvegajtón, nagyon komor. Odamegy Gizikéhez, egy iv papírt a gépasztalkára tesz — sötéten*): Kopogja le. Szép tisztán. Egy radirozásnak nem szabad a szövegben lenni.

GIZIKE (*miközben elveszi az ívet*): Igenis,
főnök úr. (*Palihoz.*) Na, most beszéljen!

PALI (*nekiidúrja magát*): Bemehetek
hozzá Frédi bácsi egy percre?

SALGÓ (*ridegen*): Nem.

PALI: Csak egy percre!

SALGÓ: Nem állok szóba veled. Nem is
tudok rád nézni.

PALI (*ijedten*): Miért, Frédi bácsi?

SALGÓ: Még kérdezed? (*Undorral végig-
nézi.*) Egy ilyen nagy, szőke jampec! — Es
vagy szíve nekimenni egy öreg embernek.
Megütni, összetépni! Nézni, hogy megy el?!
— Es most hagyni, hogy ne jöjjön vissza!
— Nézni szó nélkül az üres íróasztalát, a
lűsterrokkját ott a fogason! (*Egyre heve-
sebben.*) ... Ez nem az én öcsém és nem az
én vérem! — Egy igazi Salgó már régen el-
rohant volna és karantogva hozta volna
vissza szegény öreget!

GIZIKE (*nekiront Salgónak, össze-vissza
csókolja, aztán megszeppen*): Ezer bocsánat,
főnök úr! Nem tudtam uralkodni magamon!

SALGÓ (*boldogan*): Ne örüljetek meg!
Szétnyomjátok az egész frizurát! — Mit
gondoltok, olyan egyszerű dolog beosztani
a fejemen ezt a kilene hajszálat? Nem áll
el, Gizike?

PALI (*büszkén*): Látja Gizike, milyen bu-
taság volt annyit drukkolni?! — Ez az én
Frédi bácsim!

SALGÓ (*most már szeretettel*): Eredj in-
nen, te hólyag!

GIZIKE: Én csak azt nem értem, hogy
miért hagyott engem annyit kinlódni a fő-
nök úr?!

SALGÓ: Mit tudom én, hogy mit miért
csináltam? — Egyáltalában tudja az em-
ber, hogy mi lesz abból, amit csinál?! —
Én csak azt tudom, hogy tegnapi még úgy
úntam ezt a Virágot, hogy sajnáltam volna
odaadni neki a tizóraitól a szalámihéját.
Most pedig, ha nagyon megnyomna, talán
egy kis fizetésemelést is ki tudna belőlem
szorítani.

GIZIKE (*rajongva*): Nem is hiszi a főnök
úr, hogy ebben a pillanatban milyen gyö-
nyörűnek tetszik lenni a főnök úrnak!

SALGÓ (*Gizike felé*): Én már akkor egé-
szen odáig voltam fiam, amikor maga el-
kezdte emlegetni a Virágot! — Gondoltam,
nem szólok semmit, hanem fogom a kala-
pom és elmegyek érte titokban én magam!

(Pali és Gizike is csókolódzó szándékkal közelednek feléje)... Hagyjatok gyerekek... Ez nem érdem. Inkább hiba, ha ilyen puha valaki! — Azt hiszem, ez a mínusz a természetemben, ami miatt soha nem lehet belőlem igazi »Grand kapitalista«, hanem megmaradok örökre ilyen falmelléki krejzlernek!

PALI: Hogy mondhatst ilyet, Frédi bácsi! — Tudod, mivé nőttél most előttem?! — Oriássá!

SALGÓ Nézd fiam — ne főzz! — Inkább írjál egy szép bocsánatkérő levelet, amit még ma el kell küldeni a Virágnak!

PALI: Boldogan! Diktálhatnám, Gizike? GIZIKE (taszit egyet a gép szerkezetén, a billentyűkre teszi a kezét): Már startolhatunk is!

PALI (némi gondolkodás után): »Kedves Virág úr...

GIZIKE: Ez nem jó. Délelőtt felpofozza és délután úgy ír neki, hogy »Kedves Virág úr!... Még jobban megharagudna. Azt hinné, hogy froclizzák.

PALI (gondolkodik): »Igen tisztelt Virág úr!« (Szünet.)

SALGÓ: Inkább »Igen tisztelt Virág úr!« PALI: Édes Virág úr.

GIZIKE: Virág úr!

PALI: Bátorodom becses figyelmét felhívni... (Szünet után kétségbeesve)... Nem tudok ilyen nehéz levelet írni! — Hozzászoktam, hogy csak vattamegrendeléseket diktáljak.

GIZIKE (jóságosan): Elintézem én. Megkeresem. Megmagyarázom neki...

SALGÓ (közbevág): És ha ez nem elég, akkor majd jövök én!

PALI (bekapcsolódik): Ha pedig azt mondja, hogy énmiattam nem akar... mondja meg, hogy kirúgtak. Hogy büntetésből letettek Miskolcra, a fiókhoz. (Salgó felé.) Lemenjek Miskolcra, Frédi bácsi?

SALGÓ: Mindenesetre tünj el pár napra! Hogy ne ütközzön belé rögtön a képedbe!

GIZIKE: És ha akkor sem akar visszajönni? — A kutya is irtózik visszamenni oda, ahol bántották!

SALGÓ (elkeseredve): A fene egye meg ezt az egész ügyet! (Mérgében az öccsére kiabál.) Fejgörsöt csináltál nekem az undok praclidal.

PALI: A Frédi bácsi beszél?! — Tessék csak elképzelni, hogy mi van énbennem?! (A mellére teszi a kezét.)

GIZIKE (hirtelen nagy izgatottsággal közbevág): Te jó Isten! Csak most jut az eszembe — mi lesz, ha szegyenében csinált magának valamit a Virág?! (Salgó és Pali egyszerre rémülten, kissé énekelve felkiáltanak.) Te jó Isten!

VIRÁG (megjelenik az ajtóban, kicsit meghajolva, köszön a meglepetéstől megnémult társaságnak. Néhány pillanatig nem mozdul a küszöbről, mintha lenné, hogy merjen-e beljebb kerülni? — Végül hosszú, kínos csönd után, szorongó aggodalommal, szinte bocsánatkérően megszólal): Bocsánatot kérek! Kicsit elkéstem...

SALGÓ (felszabadulva, boldogan): Már azt hittük, hogy beteg! — Legalább telefonált volna, hogy később bejön! — Itt ülünk. Várjuk. Két óra óta!

VIRÁG: Megjegyzem, én tényleg akartam telefonálni, főnök úr. Csak... csak... mondhatok még valamit, főnök úr?

SALGÓ (vidáman, sürgetően): Maga most

ne beszéljen, édes Virágkám! — Vacscrázon velem vasárnap este, akkor mesélhet! — Gyerünk, vegye fel már a munkakabátját és adja ki a postát. Bezárta délelőtt az asztalába!

VIRÁG (a homlokára üt — boldogan): Tényleg! A posta! De milyen marha vagyok! (Rohan a fogashoz, hogy kicserélje az utcai kabátját az irodaira.)

SALGÓ: Várjon Virágkám! (Túlzó udvariassággal föl akarja adni az öregre az ócska lüszter rokkot.)

VIRÁG (szemérmesen, szinte rémülten szabadkozik): De kérem, főnök úr! Kisztihand! Nagyon szépen köszönöm! (Vágtat az íróasztalához, kivesszi zsebéből a kulcsot, lázas igyekezettel kinyitja a fiókot. Leveleket vesz ki, aktákat, írókat, íróskat, kopírpapírt. Nagy buzgalomban egy csomó holmit a földre szór. Pali segít neki a szertehullott papirokat föl-szedni. Közben, ahogy hajlonganak, összeüti a fejét Pálival.)

PALI: Oppardon! VIRÁG (cukkol egyet): Oppardon! (Nem néz a fiúra.)

SALGÓ (lenyomja a székére Virágot): Üljön le Virágkám! És gyerünk azzal a szép, nagy tempóval, amit csak maga tud produkálni, hogyha akar!

VIRÁG (már ül): Én akarok, főnök úr! Itt maradhatok slussz után is, ha tetszik.

SALGÓ: Ugyan, Virágkám! Nem akarom én a bőrét lenyúzni! (Gizikéhez.) Gyerünk kisasszony! Hozza a blokkot!

GIZIKE (gyorsan fölkapja a gyorsírófüzetét, füle mellé dugja a ceruzáját, siet Salgó után. De közben a retiküljéből egy ma-

Hernády Gizi
(Foto Kís Pál)

Hulló
KÜLDJON FEL
KÉREM SÜRGŐSEN
FOLDES-FÉLE
Margit
KRÉMET,
SZAPPANT,
PÚDERT,
MERT
szép akarok
lenni

KAPHATÓ
MINDENÜTT!
MAGYARORSZÁGI
FÓRÁKTÁR:
TÖRÖK
PATIKA
KIRÁLY-UTCA 12.

rék amerikai diót tesz Virág elé az asztalára. Ragyogva): Amerikai mogoró! (El-tűnik Salgóval együtt a tejüvegajtó mögött.)

(Virág és Pali néhány pillanatig egymással szemben ülnek az összetolt íróasztaluknál. Természetesen hallgatnak, nem is tudnak egymásra nézni. Félrefordítják a fejüket. Virág kukkol egyet-kettőt idegességében. Pali is érzi, hogy mennyire kínos a helyzet számára. Közben a boltfelőli ajtó kissé kinyílik. Egy-két fej jelenik meg az ajtóban, de csak egy-egy villanásszerű másodpercre. A bolti segítők. Nyilvánvalóan a csodára kíváncsiak, hogy »mit csinál Virág?« Az öreg ezt észreveszi, megéri és keserves szeggyennel lapul az asztalhoz, munkája fölé. Végül bejön a szolgáló is, azzal az ürüggyel, hogy valami gépezetet cipel be, amelyet odaadlít a falhoz, a kvarzlámpa mellé. A szerkezettel bibelődik, de közben alig titkolt, adáz, tesajduló vigyorgással néz Virágra.)

VIRÁG (hogy a keserves csöndet megtörje — a szolgálóhoz): Gyula kérem, hozzon egy pohár vizet!

SZOLGA (impertinensen): Jó. Majd ha ráérek. Tetszik látni, hogy most dolgom van.

VIRÁG (lesujtva): Kérem. Nem sürgős!

PALI (főllál az asztaltól, egészen előrejön a szín balsarkába, magához inti a szolgálót): Jöjjön csak ide, Gyula!

SZOLGA (odamegy): Tessék parancsolni, Pali úr.

PALI (megfogja a szolgáló gallérját, közel húzza magához. Suttogva, hogy Virág ne hallhassa meg): Nézze csak Gyula, én tudom, hogy maga azért mer szemtelenkedni a Virág úrral! Hát ide figyeljen, édes fiam! Ha mégegyszer szemtelenkedni mer vele, úgy nyalom képen, hogy hetet bokázik! Értette édes fiam?! És most takarodjék a vízért!

SZOLGA (megrökönyödve): Hiszen megyek Pali úr! Nincs nekem hat lábam. mint a katicabogárnak. (Főlháborodva kimegy.)

GIZIKE (kijön a tejüvegajtó mögül): Menjen be, Pali. Hívja az »Öreg«. (Pali bemegy a szentélybe, Gizike leül az írógéphez.) Betegem azt a levelet, Virág úr, amit a Wahlkampfnak kezdtünk írni a reggel!

VIRÁG (nagy belső küzdelem után): Nem tudom. Nem merek arra nézni Nem is tudom, hogy szólaljak még? Azok után, ami történt... Félek, hogy a kisasszony egyszerre csak feláll és azt mondja: Nem írok ennek a gyáva mamlasznak! (Úgy beszélt, hogy közben rá sem nézett a lányra.)

GIZIKE (spontan): Ugyan, hogy mondhat ilyet. Andor? (Kissé oldalát hajlík a széken, a félkarjával váratlanul átöleli Virág nyakát, magához húzza a fejét és fülön, meg fejbőben csókolja.)

VIRÁG (ijedten húzza ki fejét a lány hóna alól, megigazítja a frizuráját): Ne! Köszönöm! Ez a dolog le van építve nálam!

GIZIKE (kacérságból és szánalomból kevert hangon): Szóval nem szeret már, Virág úr!

VIRÁG (olyan mozdulattal, mintha azt mondaná: »Távozz tőlem. sítán!«): Ne is emlegesse, Gizike! Röstellem magam! Milyen neveléséges lehettem mindenki előtt!

GIZIKE (megrovón): Maga is csak olyan, mint a többi férfi. Azt hiszi, hogy jobban tetszene, ha kiverte volna a partnere fogát!

A! Tudhatná, hogy mi nők, sokszor jobban szeretjük a gyöngébbet! Itt vagyok én is! Esküszöm, egészen porhanyós vagyok azóta!

VIRÁG: Ne csúfoljon, Gizike! Nézze a hajamat, ami még van belőle, csupa mák! Nézze ezeket a kis zacskókat a szemem alatt. Menjek én szerelmesen sóhajtozni ezekkel? Hiszen sóhajtozni sem tudok már, csak szuszogni tudok! Vége, Gizike! Kezdem sejtetni, hogy éppen idejében ütöttek meg! Olyan volt, mintha figyelmeztettek volna, mintha hirtelen egy tükörben láttam meg magam.

GIZIKE (mély érzéssel): Szegény, Virág úr!

VIRÁG: Látja, ez lélekből jött, Gizike. Ez az igazság! Köszönöm! (Kopognak az ajtón.)

FEKETE (ugyanolyan típusú, korú és viselkedésű ember, mint Virág — belép — szerényen, féltéken): Jónapot kívánok. Bocsnálatot kérek, Salgó úrral szeretnék beszélteni.

GIZIKE: A főnök úrral?

FEKETE: Igenis, kérem.

GIZIKE: Milyen ügyben? (Virágra mutat.) Nem intézhetné el kérem, a cégvezető úr?

FEKETE: Nem kérem. Csak a főnök úr.

GIZIKE: Két jelentsek be? (Főllál, gyanakodva nézi az idegent.) Könyvügynök, vagy jótékonyági gyűjtő nem lesz fogadva, kérem.

FEKETE: Fekete Frigyes, kisasszony. A Salgó úr már ismeri a nevemet. (Ebben a pillanatban Salgó, Pali kíséretében kijön a tejüvegajtó mögül. Fekete alázatosan meghajlik a principális felé.)

SALGÓ (jókedvűen): Isten hozta, kedves Feketém. Mi van a Merkéknél? Valami új gépet találtak ki megint a németek?

FEKETE: Nem tudom, kérem. Megváltam a gyártól egy éve. Most sétálok.

SALGÓ (biztatón): A maga nevével, a maga tapasztalataival! (A vállára vereget.) Nem fog sokáig tartani, kedves Fekete!

FEKETE: Már eddig is elég sokáig tartott. Kezdek ideges lenni tőle! Eppen azért jöttem! Salgó úr tudja, ki vagyok és mit érek? Kérem, tessék rám is gondolni a megüresedett állásnál! Igényeim szerények! (Csönd. Virág nyugtalanul megmozdul az asztalánál.)

SALGÓ (némi gondolkodás után): Miféle állásnál?

FEKETE: Mondták a kávéházban, hogy innen most elmegy valaki. (Csönd.)

SALGÓ: Ugyán, édes Feketém! Amiket a kávéházban beszélnek! Nem megy el innen senki! Legalább az én tudtommal nem! Gizike, tud maga arról, hogy innen valaki ki akar lépni?

GIZIKE: Abszurdum. (Csönd.)

FEKETE (szomorúan): Sajnálom. Mert én határozottan hallottam a kávéházban, hogy itt valami verekedés volt és abból kifolyólag lesz az üresedés.

SALGÓ (bámulva): Verekedés? Itt nálam? (A lány felé.) Verekedett itt valaki, Gizike?

GIZIKE (mély meggyőződéssel): Itten egy verekedés? Abszurdum!

FEKETE (roppant elbűsülve): Szóval nem is volt verekedés?! Nagyon sajnálom. Már

azt hittem, hogy be tudok esetleg csúszni valahová.

SALGÓ: Nézze, kedves Fekete! Itt nálam mindenki rokon, vagy olyan régi bútor, (Virágra néz.) hogy inkább a lábam vágatnám e, minthogy elengedjek valakit. De azt megígérem, hogyha egy kicsit javulnak a viszonyok, maga lesz az első, akit akceptálni fogunk.

FEKETE (keserű gúnyjal, lemondón): Értem, ha majd javulnak a viszonyok?!... (Legyint.)

SALGÓ (telkesen): Ne legyen ilyen peszszimista, édes Fekete! Javulni fognak! Már érzem is! Pirkad! Mondom, hogy érzem! Minden csontomban! A derekamban, a hátamban, a könyökömben. Ahol akarja!

FEKETE: Pirkad. Lehet, hogy a főnök úr érez valamit, de én nem hiszem, hogy ez egy igazi pirkadás lenne. Bocsanatot kérek, hogy zavartam.

SALGÓ (a kezét nyújtja): Isten vele! És ne búsuljon, kedves Fekete!

FEKETE: Dehogy búsulok, kérem! Hol vagyok én már attól, hogy búsulni tudjak! Kisztihand! Kisztihand! (Kezefog Gizikével, közben kollégáián bemutatkozik.) Fekete. (Virággal is kezelt, mint fent.) Fekete. (Pali felé.) Fekete. (Már a küszöbről, Salgó felé.) Tény dolog, hogy komolyan gondolja Salgó úr azt az izét a pirkadással?

SALGÓ: Egész komolyan! Pirkad! Virrad! Jön a hét kövér esztendő, édes Fekete!

FEKETE (az égre néz, fohászszerű sóhajjal): Isten füle és az ön szája, Salgó úr! Alászolgája! (Elmegy.)

SALGÓ (hosszú szünet után, bocsánatképpen a porig alázott Virág felé): Muszáj volt föllenteni, Virágkám! Nagyon kényes lett volna megmagyarázni, hogy... hogy...

VIRÁG (földül — egyszerűen): Hogy meg lettem ütve.

SALGÓ: Túlzás, Virágkám! Túlzás! Maga most fölfúj egy semmiséget, mert túlságosan büszke ember, Virágkám. De én megértem. Sajnos, én is irtozatosan büszke ember vagyok, Virágkám!

VIRÁG: De igen, főnök úr, meg lettem ütve. Mindenki látta!

SALGÓ (energikusan): Senki sem látta! GIZIKE: Abszurdum! Miket mesél itt Virág úr! Talán álmódta!

VIRÁG: Jó vicc! Hogy nem lettem megütve. De azért nagyon szépen köszönöm, hogy le tetszett tagadni. Kérem is a főnök urat, hogy ne tessék engedni nagyon meséltetni a dolgot. Mert rámnézve kérem az lenne abszolút a legrémesebb, ha a családom fölűbe jutna valami. Tessék elképzelni, milyen zsenánt otthon beszélni erről.

SALGÓ: Ne féljen, Virág. Innen nem fog kimenni semmi! Erről felelek. Most pedig bocsánatot kérek, hogy délelőtt olyan komisz voltam magához.

VIRÁG: Óh, főnök úr, tessék hagyni! Ne tessék...

SALGÓ (közbevágv): Tudja, ideges lettem. Nem szeretem a lármát, félek a dulakodástól. Meg az ember szeret is néha ordítani a standján. De higye el, hogy rögtön megbántam. Mintha aszpirint vettem volna be, egy óra múlva már izzadtam a lelkifurdalástól...

VIRÁG: És én. És nekem hogy kellene akkor bocsánatot kérni? Mert én főnök úr,

úgy mentem el innen, mint egy vadállat. Én mindenféle rosszat kívántam a firmának, a főnök úrnak! A házat föl tudtam volna robbantani! Párbajozni akartam. Voltam is a kávéházban segítőkét keresni. De hála Istennek, nem találtam.

PALI (Virág felé, készségesen): Kérem, én bo dogan állok a Virág úr rendelkezésére lovagiasan is.

VIRÁG (nem néz a fiúra): Köszönöm. Nem párbajozok. Nem jár nekem ekkora luxus. Mert közben rájöttem kinomban, hogy többféle becsület van. Ha egy katonatiszt csinálná, amit most én csinálok, le kellene venni a csillagjait. De tőlem, főnök úr, az volna a becselenség, ha másképpen csinálnám. Nekem családom van, főnök úr. Egy kis süket mamám, egy felségem, huszonegy éve unberufen (Kopog az asztalon.) ... egy kis lányom, mint egy rumos meggy, a főnök úr ismeri őket... Nem is arról beszéllek, hogy defektet kaphatnék és eseteg... De kérem, főnök úr, egy ilyen párbaj legolcsóbban belejönne ötven pengőbe. Hát nem ezerszer becsületesebb dolog főnök úr, ha télikabátszövetet viszek haza a kislányomnak ezen a pénzen?

GIZIKE (aki feszülten figyelt): Magának az egész vonalon igaza van, Virág úr! Normális, dolgozó emberektől ökörség párbajozni!

VIRÁG (még mindig egyenesen Salgó felé): És azt se tessék hinni, hogy én akaratlan jöttem vissza. Én nem akartam. Muszáj volt. Harminc év alatt nagyon megszokik valahol az ember, főnök úr. A fejem az Ostende kávéházba akart menni, de a lábam magától befordult a Podmaniczky-utóca. Feljött ide a lábam, behozott a szobába... Nem volt levegőm, amikor a küszöbön álltam, főnök úr. Azt hittem, a Duna fenékén vagyok. El voltam készülve minden rosszra, hogy kinevetnek, eltaposnak, lerúgnak... És akkor egyszerre elkezdtem érezni a bánásmódból, hogy nincs semmi baj. Hogy nem vagyok elküldve, hogy nem kell elmenni kávéházi tarhásnak, kártyasleppernek, vagy mit tudom én, mit csinálhat egy facér főkönyvelő...? (Olyan meleg, ahogy csak kitelik tőle.) Nagyon szeretem, főnök úr! Iszonyúan szeretem! Csálni tudnék a főnök úrért, ülni tudnék. Meg tudnám hamisítani az összes üzleti könyveket egy szavára! (Csönd.)

SALGÓ (annyira meg van hatva, hogy nem is tud az öregnek felelni, ahelyett az öccsere ordít): Itt ülsz te ló, a brillantinos hajaddal! Nem kérsz bocsánatot azonnal?

PALI: De Frédi bácsi, én bocsánatot kérek gyönyörrel! (Virág felé fordulva.) Kérem szépen. Virág úr...

VIRÁG (védekezően maga elé tartja a kezét, cukkol egyet és visszafordul Salgóhoz): Ne tessék kérem mondani neki. Nem bírnám végighallgatni. Ezt az egyet ne, kérem! Hagyjon ő nekem békét! (Kínlódv.)

**Hónalj-,
kéz- és láb-izzadás
ellen
kítőnő a HELOSIX**

Tökéletes eredmények. Minden szaküzletben kapható.

Főrtákr: Podmaniczky Gyógyszerár, VI., Podmaniczky-utca 69.

En szeretném, én megteszem, ha parancsot
tetszik... Tetszik látni, igazán nem lehet
azt mondani rám, hogy nagyképű vagyok.
De ha egyszer nem bírok arra fordulni!
Hozzányultak az arcomhoz! (Mint ha ő maga
csudálkozna ezen a legjobban.) Az ember
nem hinné, hogy ez milyen nagy dolog.
Hogy nem hagyja magát elfelejteni.

SALGO (még szigorúban, Palihoz): Mit
jár mindig a szád?! Hallgass és ne idege-
sítsd! (Virághoz, hirtelen ötlettel.) Te pedig
kedves Andor ne törődj velem! Te csak azzal
törödj, hogy én a te igazi barátod vagyok!

VIRÁG (elhúve): Hozzáam tetszett szólni
a főnök úrnak?

SALGO (ragyogva): Igen tehozzád! —
Szerveszt! (Kezelnék.) Legyünk ezentúl per-
tük!

VIRÁG (főlnyúlva a roppant örömtől):
Ez sok főnök úr kérlek! Ez rettenetes! (A
térde reszket az izgalomtól.)

SALGO (nevet): Ugyan kérlek! Ne tisztelj
annyira kérlek! Gyere be szépen hozzám! —
Mégbeszéljük, mint két régi barát, hogy
menjünk át a francia műszerpiacra? (Karon-
fogja Virágot, vezeti a tejűveg ajtó felé...) Ja
igaz öregem. Hallottam egy jó viccet.
(Mesélni kezdi.) Utazik a bajai rabbi Mis-
kolcra...

VIRÁG (boldogan, csacsenolva közberő-
hög): Ez semmi, ezt már ismerem!... (Ne-
vetve eltűnnek a főnöki szentély ajtaja mö-
gött.)

GIZIKE (az ajtóra néz): Ügylátszik, a
Virág megcsinálta nálunk a karrierjét.

PALI (búsan): Igen. Ő kint van a vízből.
De én itt állok megfürödve. Nem vagyok
elég nagy jellem hozzá Gizike, hogy meg-
üthessem valakit. Pláne egy gyöngébet.
Nem bírom Gizike! Nem bírom!

GIZIKE: Hát kérjen tőle bocsánatot.

PALI: Hiszen próbáltam. Láttá, hogy nem
akarja!

GIZIKE: Persze. Mert még nagyon friss
a seb. Várjon egy kicsit. Tudja mit? Menjen
el hozzá holnap.

PALI: Hova menjek?

GIZIKE: A lakására! Szépen, ünnepélye-
sen. Feketébe öltözz.

PALI: És ha kidob?

GIZIKE: Nem biztos. De ez sem lenne
baj! Kidobná, aztán megsajnálná. Magának
is joga lenne megsértődni. Lassan-lassan ta-
lálkoznának a közepén.

PALI: Rém kínos.

GIZIKE: Elhiszem! De »kellemesen« nem
lehet elintézni ezt a dolgot.

PALI: Mindenesetre gondolkozni fogok!
Hol lakik a Virág.

GIZIKE: Budán, Orgona-utca 4. Az a
nagy ház az újtelepen, a teniszgrundoknál

PALI (a fejét vakarja): Pokoli kínos! (Ko-
pognak.)

GIZIKE: Szabad! (Baba belép.)

BABA (a bolt felől jön. Nagyon kedvesen,
csinosan, nyáriasan öltözve): Jónapot! Nem
zavarok? Papáért jöttem. (A fali órára néz.)

Mindjárt slussz. És ha velem megyek haza,
megspórolom a villamosköltséget. (Nevet.)

PALI (roppant udvariasan, de egy kis
zsenben): Dehogy tetszik zavarani! (Széket
kínál.) Tessék kisasszony!

GIZIKE: Nem létezik itt zavarás. Szom-
bat délután úgyis mindig ellazsáljuk a mun-
kát.

BABA: Ertem. Mert ilyenkor már nagyon
közel van a vasárnap.

GIZIKE (nyájasan): Tavasz óta nem lát-
tam Baba! Hogy megnőt! Mint a kis ligri-
sek az Állatkertben! Az egyik héten még
csak nyávogni tudnak. A másik héten pedig
már kinőtt a karmocskájuk. Megeszik a bá-
ránykát.

BABA (tréfásan Pali felé): Ham! Ham!

GIZIKE: Na ez nem bárány! Ezt előbb két
hétig dumszolni kellene, hogy meg lehessen
rágni a húsát.

PALI (Babához): Virág úr bent van az
öregnél. Kihívjuk?

BABA: Isten őriz! Megvárom! (Nagy női
érdeklődéssel, megtapogatja Gizike blúzát.)
Milyen édes anyag! Hol vette?

GIZIKE: Rózsánál a Rákóczi striten!
Valódi hernyó! (Ő meg Baba kalapjának a
szélét tapogatja.) Sikkes!

BABA: En csináltam mamának egy har-
mincéves formájából. Tudja, mik voltak
ezen? Gyümölcsök, virágok és madarak.
Látja? Körül van nyírva és be van szegve
a széle. (Leveszi a fejéről, mutatja.)

GIZIKE (elismerően): Edes! A ruhács-
kája is edes!

BABA: Ezt is én varrtam. Így, ahogy
megnéz, nincs rajtam több tizenöt pengőnél.

GIZIKE: Ugyan ne beszéljen Baba!

BABA: Főhadnagyi szavamra mondom!

GIZIKE: Jó! Elhiszem, hogy a külső ru-
hája nem került többbe. De a belső? A ha-
risnyája, a kombinéja, a bugyija...

BABA (borzasztóan szégyelli magát):
Hogy beszélhet ilyeneket Gizike férfiak
előtt?

GIZIKE (Pali-ra néz): Egészen elfelejtet-
tem, hogy itt van. Olyan szerencsétlenül áll
itt, mint egy üres Stollwerck-automata!

PALI (előrejön): Mit csináljak? Baba ta-
lán már nem is emlékszik rám?

BABA: Dehogy nem. Eddig kilenceszer ta-
lálkoztunk. Utoljára a Zsófián.

PALI: Hol kérem?

BABA: A sétahajón. Táncoltunk is. Maga
azt mondta, hogy olyan vagyok, mint a sző-
dáviz.

PALI: Igaz! Hogy oly friss és csípős,
mint egy pohár tiszta hideg sződáviz.

GIZIKE: Na, ebbe azóta töltöttek egy kis
pezsgőt. Egy kis édes pezsgőt. (Átöleli a
lányt.) Szent Habakuk! Micsoda károsúság!
Majdnem irigylem!

BABA: Nincs rajtam semmi irigylelnivaló
Gizike. Ha csinálna reggelenként egy kis
mensendiket, két hét alatt vékonyabb le-
hetne nálam!

GIZIKE (Palihoz): Hát nem egy földre-
szállt angyal?

PALI: Merre jár maga egész nap, Baba?
Lehet magával találkozni valahol?

BABA (pikírtén): Mi akar ez lenni? (Af-
fektálva.) Randevű?

PALI (zavarban): Na és ha randevút kér-
nék?

Óvja
egészségét!

Minden szaküzletben kapható

BABA (megnézi a fiút, aztán egy kis szünet után): Várjon, előbb megnézem. Hátha komolyan akarja. Minden hétköznap az Apponyi-térre járok divatrাজত tanulni. A házszámot nem árulom el, mert ez már túlságosan bizalmas volna. Elég az hozzá, hogy hatkor jövek ki és végigmegyek a Kossuth Lajos-utcán az Astoriáig azon az oldalon, ahol a Nemzeti Kaszinó van. De most vége! Ennél többet nem mondok egy mákszemmel!

PALI (egyre jobban lágyul és melegszi): És örülne is nekem egy kicsit?

BABA: Miért fontos az magának, hogy örüljek? Százezer pont ugyanilyen lány van, mint én. Olyanok vagyunk, mint az imprimében a minta.

PALI (komolyan): De hogyha nekem mégis csak fontos.

BABA (félíg komolyan, félíg tréfásan): Jaj, hogy beszél velem! És mit csinálna, ha eltalálnám esetleg hinni?

PALI (nagyon melegen): Azt szeretném. Okom van rá. Szavamra mondom! (Egy lépéssel közelebb megy Babához. Súlyos és meleg nézésétől a lány megzavarodik. Kinyitja a csöret, csipogva valamit. De a torokán akad a szó. Mozdulatlán lesz - csírke az anakonda szeme előtt. A fiú sem tudja folytatni, amit elkezdett. Némán, erősen nézik egymást.)

GIZIKE (hosszú csönd után, jólélküen): Nahát gyerekek, én most kimegyek kezét mosni. (Mozdul.)

BABA (megszéppenve): Megyek magával. Nem illik egyedül maradni vele.

PALI: Mehetek én is magával, Gizike?

GIZIKE: Jó, hát maradjunk mind a három... (Szünet, nézi a zavart fiatalokat.) Hanem akkor csináljátok tovább, fiaim! Mintha itt se lennék! Mert fájni fáj, nem tagadom! De örületes mulatság nézni!

PALI (szemrehányóan): Nem illik egyedül maradni velem? Miért? Minek tart engem? Jegyezze meg, hogy én gentleman vagyok. Úgy, ahogy a könyvbe meg van írva.

BABA (nyújtja a kezét - a fiú gyöngéden megfogja): Nem akartam megbántani, Lord Salgó.

PALI: Ne csináljunk fél dolgot. Adja ide szépen a másikat is.

BABA (némi szemérmes vonakodás után odaadja a másik kezét is. A lány egy kicsit gúnyos akar lenni, fölényes. Tréfásan kezd, aztán ahogy áthatja az érintés villanyos-árama, a hangja elgyöngül és elgyávul): Jé! Milyen furcsa! De furcsa... (Mint a lehellet.) De furcsa... (Önkéntelenül lehunyja a szemét. Szótlatlan állnak, fogják egymás kezét.)

VIRÁG (megjelenik a tejüvegajtó küszöbén. A helye az, hogy a fiú háttal van feléje. Baba behunyja a szemét, Gizike a fiatalokat nézi, tehát van két pillanata, hogy a tablóban gyönyörködjék. Elképzeltető, hogy mit érez, amikor a lányát éppen »azzal az emberrel« látja andalogni. Elkeseredve és főlháborodva): Baba!! Mi az ördögöt keresel itten? (Salgó kíséretében kijön a közép felé.)

BABA (az apja felé roham, örvendezve): Kiszthand, papa! Erre jártam és felugrottam, hogy vigyen haza. A mama azt üzeni, hogy...

VIRÁG (kétségbeesett indulattal megfogja

a lánya két karját, erősen megrázza): Mit máskálsz utánam? Ülj otthon! Olyan öröm nekem az utcán máskálni?! Mi lesz belőled?

BABA (majdnem ptyeregve fejezi be a vidáman elkezdett mondatot): ... azt üzeni a mama, hogy ne felejtse el papa feladni a szobáról a hirdetést. (Újra hízelegni próbál az öregnek.)

VIRÁG (haragosan eltaszítja magától): Nélküled sem felejtettem volna el! (Megy a fogashoz kabátot cserélni.)

GIZIKE (főlháborodva): Maga mégsem igazi jó ember, Virág úr! Hogy bánhatott így a kis anyával?! (Hatalmas karjával átölelve, védelmébe veszi Babát.)

SALGÓ (szigorúan): Vigyázz magadra, Andor! Mert mindjárt visszaszívom a perut! (Lovagiasan bólint Baba felé.) Baba kisasszony, mi mindig szívesen látjuk magát!

VIRÁG (már ingujjban áll a fogasnál, egy pillanatra mintha várná, hogy megint föladják rá a kabátot. Salgó tesz is egy mozdulatot, aztán megfogja magát, mintegy megjátssza, hogy »nem lesz még egyszer Budán kutyavásár.« Virág megszeppenülten dadog): De kérek... Ne fáradj, kérlek-alássan... (Mialatt a kabátját húzza.) Meg kell értened, kedves Alfréd, hogy méregbe jöttem! Mit magyarázzam?...

SALGÓ (megvilágosodik előtte a dolog): Ne magyarázzad! (Jelentősen.) Megérttem!

BABA: Jaj, de rémesen szégyellem magam! Most biztosan azt hiszik, hogy én vagyok egy züllött nő, vagy a papa egy iszonyú terrorista! Pedig egyik sem igaz! De ha mégis muszáj választani, akkor inkább gondolják azt, hogy én vagyok züllött nő. Mert ő a legédesebb angyal az egész világon! (Csókot int az apja felé.)

GIZIKE: Ne is vegye komolyan. Baba! A Virág úrnak joga van hozzá, hogy ideges legyen! (Gesztussal.) Amennyit ő ma leiszolt!

BABA (meleg részvétellel): Nagyon sokat dolgozott, papa? (Virág hápog, dadog, nem tud felelni.)

SALGÓ: Felelek helyetted, Andor! (Virág vállára teszi a kezét - Baba felé.) A papája ma brillirozott, kedves Baba!

BABA (Palához lép, ságva): Azért én megtartom a szavam! Én, ott, ahol mondtam, olyan pontos vagyok, mint az óra.

PALI (udvariassan, melegen): Ott leszek, Baba!

Szeplők

makacs teinthiba, radikális kezelést igényelnek. A biológiai szépségápolás elve alapján sikerült egy egészen csodálatosan ható készítményt a forgalomra hozni, mely a modern tudomány minden követelményének megfelel. Szeplők, barna vagy sárga foltok, rossz-zűnű teint az arcon és a testen a legérdekesebb idő alatt teljesen eltűnnek PIGMAT által.

A bőr vaktóán fehér lesz, a hatás kitűnő és utóérhetetlen. Még a legnehezebb esetek sem állnak ellen e kezelésnek. Garantálva ártalmatlan. P. 6 - Schröder-Schenke, Wien, Berlin, Zürich, Bratislava
Budapest: Török Patika külön kozmetikai osztálya, VI., Király-utca 12. szám.

BABA (Palihoz): Viszontlátásra, szóda-víz úr!

PALI: Keziticsókolom, Baba! (Keziticsókol.)

VIRÁG (kétségbeesve): Gyerekek nem jár kézesók. (Karonfogja Babát és viszi, szinte hurcolja az ajtóhoz, a küszöbről köszön.) Jó vasárnapot! Alászolgája! Szervusz!

PALI (telkesen): Látták ezt a gyereket? Hallották, hogy védelmezte meg ez a gyerek az apját?! (Rajongva.) Ez jellem! (Lekapja a fogaról a kalapját.) Utánuk megyek! Megnézem, milyen a járása ennek a srácnak!? (Gizike felé.) Es holnap elmegyek hozzájuk is! Micsoda utca?!

GIZIKE: Orgona-utca 4. A grund mellett.
PALI (rohanás közben): Kézesókom! (E-vágtat.)

SALGÓ (jóindulatúan néz a fiú után): Kész film, ha ezek a gyerekek igazán meg-tetszenek egymásnak!

GIZIKE: Már meg is tetszettek! (A szívéhez nyúl.) Olyan jólesik, úgy fáj!

SALGÓ (féltekenyen): Mit beszél fiam?

GIZIKE (nagy erővel, fohozva): Főnök úr, rájöttem, hogy lehet boldog az ember?! Egyszerű dolog: csak be kell rendezkedni rá, hogy örülni tudjunk a mások örömeinek! Biztos dolog főnök úr kérem!

SALGÓ: Nahát ha maga ilyen altruista, akkor miért nem gondol egy kicsit énrám is? Az én gyönyörűségemre.

GIZIKE: Hogy érti ezt a főnök úr?

SALGÓ: Nézze Gizike, láthatja, hogy én nem vagyok rossz ember, megbízhat bennem. Teszek egy ajánlatot.

GIZIKE: Es pedig kérem.

SALGÓ: Ha eltudnám hinni, hogy kizárólagossági jogot szereztem vele, egymagam támogatnám az egész vonalon, becsület szavamra.

GIZIKE: Adja írásba.

SALGÓ: Akkor diktálhatom is kérem. Alulírott ezennel.

Függöny

HARMADIK FELVONÁS

(Szín: Virág lakása. Az I. felvonás 2-ik ké-pének díszlete. Huszonnégy órával az első felvonás után. Vasárnap. Déli fél egy. Az asztal már meg van terítve. Kicsit díszesebben, hosszabb, fehérebb abrosszal, mint az első alkalommal. Virág is van az asztal közepén.)

VIRÁG (vasárnapi ancugba öltözve áll a szín közepén, a kalapját keféli): Leviszem egy kicsit a Zsolit sétálni.

VIRÁGNÉ: Ne menj most fiam. Félóra mulva ebédelünk.

VIRÁG: Muszáj valamit járkálni az embernek. Es a Zsolit is muszáj egy kicsit az utcára vinni. Hogy legyen szobatiszta szegényke? (Babához.) Add ide fiam a szíját.

BABA (a kredenc sarkából fölveszi a nyakörvet): Tessék papa.

NAGYMAMA (látja, mi készül. Féltekenyen): El akarják vinni a kutyát?

VIRÁG (ordítva és silabizálva): Ne féljen mama. Visszahozom. (Odamegy az öreg-asszonyhoz, kiemeli az öléből a kutyát, a hóna alá veszi, már a fején a kalap, indul a közép ajtó felé.) Szervusztok!

VIRÁGNÉ: Mondtam fiam, hogy félóra mulva ebéd. (Panaszosan.) Gyere vissza rendszeren fiam. Minden odasül és odakozmá-sodik.

VIRÁG (már a küszöbön): Mért, Mi van, ami olyan pontos időre megy?

VIRÁGNÉ: Velőcsont és citromkőch; a velő mind kifő a levesbe. A kőch össze-omlik.

VIRÁG (tudományosan): Először is a velőcsont nem szokott olyan hamar kifőni. Másodsor: nyisd ki egy kicsit a rehrajtót, akkor majd nem omlik össze a kőch. Harmadsor visszajövök félóra mulva. (Távó-zásközben becézi a kutyát.) Gyerünk Bizukal Megy a Bizsuka sétálni! (Elmegy.)

NAGYMAMA: Nem szabad a Bizsuval szaladni. Dobog a szíve.

BABA (hangosan): Ne tessék félni, a papa biztosan nem fog szaladgálni vele a kör-úton.

NAGYMAMA: Mit mondtál?

BABA (tölcserít csinál a kezéből): Hosszú! NAGYMAMA (sértődötten): Nekem minde-nre azt mondják: hosszú! (Jól elférszkel magát a csipketerítős, régi fotójában, ahon-nan úgy leskelődik, mint a vércse.)

VIRÁGNÉ: Hála Isten, ma már jobb kedve van apádnak. Szörnyű, hogy mit csinált tegnap. Nem hűnytam be miatta a szememet egész éjjel.

BABA: Beszélgették?

VIRÁGNÉ: Nem beszélgettünk. De nem aludt szegény. Hát én sem tudtam aludni. (Aggodalmasan.) Nem hortyogott. Ez a leg-rosszabb. Megszoktam 24 év alatt, hogy va-laki a szomszéd ágyból fűrészeljen a fül-lembe. Ha csönd van, abban a percben ki-nyitom a szememet.

BABA (elgondolkozva): A jó papa! Va-lami baja lehetett. Engem is iszonyúan megtáncoltatott az irodában.

VIRÁGNÉ: Nem kell utána mászkálni. Nem szereti.

BABA: Azelőtt mindig boldog volt, ha érte mentem. Összeakasztottuk a kisujju-nkat. Úgy jöttünk haza sétálva.

VIRÁGNÉ: Es tegnap nagyon haragodott.
BABA: Rettenetesen. Úgy összeszedték az összes emberek előtt, hogy majd elsüllyed-tem.

VIRÁGNÉ: Ott volt a Salgó is?

BABA: Persze. Es az unokaöccse is ott volt. Iseri mama a hajóról. Palinak hív-ják. Az a barna fiatalember.

VIRÁGNÉ: Emlékszem rá. Csinos fiú. Legalább énnekem tetszett.

BABA (azon a hangon, ahogy egy lány beszél olyan valakiről, aki egy kicsit ér-dekelti): Tudja, mama, az a bizonyos modern típus. Sport, munka, egészség. Ez például teniszbajnok. Kilencedik lett a KTOE házi-versenyen... (Kint csöngetnek.) Ki lehet ez? Vasárnap nem jár postás... (A mamú-jával együtt kimennek az előszobába ajtót nyitni.) Persze, hogy nem. Nézzük meg. (A beszélgetés első része csak az előszobából hallatszik. Nagymama, aki egyedül maradt a színen, oldalt fordulva a fotelben, úgy figyel mint a sas.)

PALI: Kisztihand.

VIRÁGNÉ: Né, Salgó úr! Fáradjon bel-jebb!

PALI: Jónapot Baba!

BABA (vidáman): *Hoza Isten!*
PALI (gálánsan): Nem tudom, hogy francia szokás szerint kint hagyjam a kalapom és a kesztyűm? Vagy angol szokás szerint behozzam magammal a szobába?

VIRÁGNE (már visszajött a szívre): Kint hagyhatja vagy behozhatja, ahogy tetszik! Ha akarja, a fején tarthatja a kalapot. Mi nem adunk az ilyesmire.

PALI (bejön a nők után, meglátja a nagymamát): Pardon! Kérem szépen, mutassanak be.

VIRÁGNE (futólag, hisz tudja, hogy úgy sincs sok értelme): Salgó úr.

PALI (lovagiasan összevágja a bokáját az öregasszony előtt): Salgó Pál.

BABA (mosolyogva): Szegény nagymamának rossz egy kicsit a füle.

PALI (emeltebben): Salgó Pál.

BABA (sóhajtván): Semmi az szegénykének.

PALI (üvöltve): Salgó Pál!

BABA (nevet): Próbálja inkább szép lassan, halkán. Nagymama leolvassa a szájáról a betűket.

PALI (suttogva): Salgó Pál.

NAGYMAMA: Ertem. (Érdeklődve.) Völegényjelölt?

BABA (bosszankodva rázza meg a fejét. Elpirul, egyre bosszúsabban a néni ke felé): Rémis maga, nagymama! Erti?!

NAGYMAMA (bólint): Tudom. Mesélték! VIRÁGNE: Ne beszéljünk kérem ilyen kínos témáról, lányos háznál. Foglaljon helyet, Salgó úr, ide az uram helyére! (Baba elhúzza az ebédasztal mellől Virág nádkarszéket.)

PALI (leül): Köszönöm szépen. Csak egy pillanatilag zavarok. Virág úrral szeretnék beszélni. Hivatalos dologban.

VIRÁGNE (aggodalmasan): Valami kellemetlenség?

PALI: Isten mentsen! Privát ügy. Szeretnék valamit kérni tőle.

BABA: Papa nincs lúthón. Éppen most vitte el Bizsut sétálni.

VIRÁGNE: Ebben a pillanatban. Nem is értem, hogy nem találkoztak.

BABA: En értem! Papa gyalog ment le a lépcsőn. Salgó úr pedig a liften jött föl az emeletre.

PALI (föláll, megkönnyebbülve, hogy a kínos találkozást kitolhatja): Hát akkor megyek. Majd megpróbálom délután. Vagy holnap. Vagy a jövő vasárnap. Ne is tessék neki említeni, hogy itt voltam.

VIRÁGNE: Ugyan ne legyen ilyen türelmetlen. Salgó úr! Andor mindjárt jön.

PALI (szabadkozók): Nem kérem, köszönöm. Megyek. Nem illik ittmaradni. (Az asztalra mutat.) Látom, éppen ebédelni akarunk.

BABA: Igen. De majd kettőkor, háromkor. Vasárnap mi korán megszoktunk teríteni. Az ember örül, ha túlesik rajta.

VIRÁGNE: Ojjé! Ettől az ebédétől várhatunk akár ötig. Parancsol egy pohár barackot? (A kredenchez lép.)

PALI: Köszönöm. Nem vagyok alkoholistá.

BABA: Na hallja! Attól még igazán íhat egy pohár barackpálinkát. Melegen ajánlom, hogy ne utátsa vissza. Mert ez a mi barackunk igazi ritkaság. Ez nem vidéki

barack. Ez soha életbe nem főtt kisütés. Ez rendes, pesti boltban vett, gyári barack. Igazi Hamupipőke. Ilyenmel sehol máshol a világon nem mernék megkínálni, csak nálunk! (Tölt.) Tessék!

PALI (iszik, krákog): Egészségükre!

VIRÁGNE (Babához): Tegyl ki mingyárt egy kis poharat is, Baba. Legyen mivel kocintani a papának.

PALI: Virág úr szokott kocintani?

VIRÁGNE: Csak ilyenkor. A legkedvesebb vendégeivel.

PALI: Igazán? (Egy kis zavart habozás után.) Mégis jobb lesz, ha most nem alkalmatlankodom tovább... (Nézi a kalapját.)

VIRÁGNE: Na, de kérem! Igazán azt muszáj hinni, hogy rosszul érzi magát itt nálunk.

PALI (indignálódva): Hogy én itt rosszul érzem magam? (Túlozva.) Istenien, kérem! Becsületszavamra!

VIRÁGNE: Hát akkor ne szaladjon el... (Valahonnan messzi, kintől, nyilván a konyhából, megszólal egy siránkozóan hívó hang: »Nagysága kérem!« Magyarzó mosollyal a fiú felé.) A háztartás... Baba, ne engedd elszökni a vendéget! (Kirohan.)

BABA (egy kis zavart csend után): »Ha a farkasról beszélnek, a kertek alatt jár.« Mi is éppen magáról beszélünk.

PALI (mosolyog): Szóval én olyan farkasféle vagyok?

BABA (ez inkább olyan elismerés): Na tudja, báranynak igazán nem lehetne magát nevezni.

PALI: Nagyon csudálkozott, amikor az ajtóban meglátott?

BABA: Eléggé. Őszintén szólva, azt sem hittem, hogy a Kossuth Lajos-utcába eljön. Gondoltam, csak azért kérdezte, hogy ki ne jöjjön a tréningből.

PALI: Téved. Baba. Magának abban is nagy része van, hogy most itt vagyok.

BABA: Micsoda mesék!

PALI: Komolyan mondom. Legalább harminc percent.

BABA: Ajjé! Es én titokban kilencvenre gondoltam.

PALI: Lehet, hogy igaza van. Lehet, hogy nem is kilencven, hanem kilencvenkilenc. Az ember az ilyesmivel maga sincs rögtön tisztában. (Nézi a lány lábát.)

BABA: Mit nézi annyit a lábam? Mert nincs rajta harisnya? Először meleg van. Másodszor idén nyáron divát a harisnyát-lanság.

PALI: Edes lába van magának, Baba. Vikenden volt valahol a Dunán?

BABA: Honnan tudja?

PALI: Látom a szűnyogesipéseket.

BABA (szégyenlősen): Nagyon undokak?

PALI: Ennivalók. A maga lábát külön le kellene festeni, Baba. Ezekkel a csipésekkel, ezzel a bájos, könnyű, kicsi, szőke pehellyel!

BABA: A pelyhet úgy hívják franciául, hogy »duvet«. Most tanulok és úgy örülök, ha eszembe jut egy szó.

PALI: Duvet? Mi franciául a csók?

BABA (őszintén): Nem tudom.

PALI (megfenygeti): Nama!

BABA: Komolyan nem tudom. Nem értünk még addig a leckében! (Borzadozva.) Azt hiszi, affektálok?! Ugyan kérem, miért? Magyarul szászor egymásután kimondom, ha akarja! Csók! Csók! Csók! Csók!

NAGYMAMA (szádatatlan részen van):
Miért csücsörítesz annyit, Baba?

BABA (nekirohan a nagymamának, össze-
csókolja): Ezért!

PALI: Micsoda mozgása van! Hogy haj-
lik a dereka! Maga túlságosan tetszik ne-
kem! Veszedelmesen!

BABA: Mégis, mennyire? (Unszolja.) Na,
mondja! Olyan kíváncsi vagyok!

PALI: Nem hallja a nagymama?

BABA: Nem.

PALI: Be tudnám venni a szájamba, mint
egy szem puha menthet, Gerbeaudtő. Le
szeretném nyelni, hogy bennem legyen az
egész lány, úgy ahogy van, a feje búbjától
a talpáig.

BABA (fitymálva): Ez az egész?

PALI (meglepve): Tessék?

BABA: Ez semmi, Unalmas malacság.
Nincs benne semmi lélek. Tízéves korom-
ban jutottak ilyenek az eszembe. És most
már tízenyolc éves vagyok, sajnós.

PALI: De édes Baba! Én ezt... szim-
bólikusan értettem.

BABA (fölényesen): Nekem mondja? Itt
van a kisujjamban az egész mese.

MAGYMAMA (intő hangon): Vigyázzatok
magatokra, gyerekek!

PALI (ijedten): Szent Isten! Kinyílt a
néni füle?

BABA (megnyugtatta): Nagymama nem
hall egy szót sem. De nagyon okos. És látja
az arconkon, hogy nem viselkedünk tisztel-
ségesen! (Odái a fotel karjára, hízelve
simogatja a nagymamáját, de tényleg úgy
tartja az arcát, hogy az öreg asszony ne
láthassa.)

NAGYMAMA: Gyere ide, mellém!

PALI: A ménike is aranyos. Minden ar-
nyos maga körül. Maga olyan, mint egy kis
villanylámpa. Kivilágít egy egész szobát.

BABA (átlító hangon): Maguk úgy-e, na-
gyon jóban vannak a papával!?

PALI (kényelmetlenül): Nézze Baba, olyan
irtózatot nagy jóbanlevés nem is lehet
közöttünk. A papája idősebb nálam és másod-
főnököm... Parancsol nekem. Szeretem,
tisztetem. De olyan tiltótlint nagy jóban-
levést ugyebár, már ab óvó, nem engedhetek
meg vele szemben magamnak.

BABA: Gyerekes beszéd, hogy a papa ma-
gának parancsol. Hiszen maga benne van
a firmában.

PALI: Én? A mama van benne. A család
pénze.

BABA: Ez nagyon nagy dolog, Salgó
úr...

PALI (mérgesen): Salgó úr! Mondja már
egyszer: Pali.

BABA: A pénz nagyon nagy dolog, Pali.
Éppen ezért nem is gondolok magára ko-
molyan. Csak úgy játékból.

PALI: Nahát, ezt aztán nem értem.

BABA: Nézze csak: inkább hiszem, hogy
egyszer erre jár egy maharadzsza, megte-
szem neki és elvisz magával, mert világos
bőröm van és másképp áll a szemem, mint
az indusoké. De maga?! Á! Messzibb van
maga tőlem, mint a Göncöl-szekere.

PALI: Engedje meg, Baba! De ez szín-
tisztá moziörtület.

BABA (élénken, nagy megyőző erővel):
Ez az igazság. Az emberek, akik nincsenek
túl messzi egymástól, rémes komolyan ve-
szik azt a különbséget, ami közöttük van.
Centiméterre kiszámítanak minden fórt.

Nem törődnek vele, hogy a sok számitga-
tással esetleg elfuserálják a boldogságukat.

PALI (közbevág): Na, de én nem vagyok
ilyen!

BABA (szinte sajnálkozva): Dehogynem,
Pali. Majdnem mindenki ilyen. Például én
is annyira sötét alak vagyok, hogy nem
tudnék kikezdeni a fűszeresüktől a segéd-
del. Mi az, hogy nem tudnék kikezdeni?
Észre sem merném venni! Pedig látja, jól
tudom, hogy alig van közöttünk különbség.
Talán egy milliméter sem.

PALI (hevesen): Még sincs igaza! Legalább
a mi kettőnk esetében nincs.

BABA: Csak nem akarja azt elhíttetni,
hogy itt arról a maharadzsza-dologról lehet
szó?!

PALI: Legyek egészen őszinte?

BABA: Csakis. A hazugság unalmas.

PALI (kiveszi az óráját, megnézi): Egy
múlt öt perccel. Nem mondom, ebben a pill-
anatban talán még nem lőnöm föbe magam
magáért. De ha tovább is ilyen gyorsan nő
ez a dolog, akkor délutánig úgy a nyakamra
ülhet a kis pelyheivel, a csipéseivel, azzal
a kis harmattal, ami a melegtől kijött a
nyakán, hogy... el vagyok veszve.

BABA (nem felel, odamegy az asztalhoz,
tölt a pálinkából).

PALI (szemrehányóan): Ezek maguk! Az
első sűrű pillanatban kikapesol és odamegy
a barackhoz!

BABA Bevallom, meg vagyok ijedve ki-
csit. Ilyenben még soha nem voltam benne!
(Töltött a barackból. Úgy viszi oda az italt
a fiúhoz, hogy a nagymama ne láthassa hát-
ul. Űtközben itkon belekóstol a pohárkába.)
Tessék!

PALI (elveszi a kupicát): Ezt a cudar
szárvizet igyam? — Amikor a lehelletéből
szeretnék egy cügot mélyen a tudómré
szívni?!

BABA (kicsit kacéran): Még mindig olyan
mehetnékje van innen?

PALI (elkeseredve): Ne is juttassa eszem-
be, Baba! — Ej! Egyszer é'ünk! Az ég áldja
meg, kóstoljon belé még egyet ebbe a ku-
picába, egészen kihűlt a szája helye. (Baba
elveszi a poharat, de nem csinálhat semmit,
mert a nagymama gyanakodva hátrafordul.)

NAGYMAMA (türelmetlenül): Gyertek
már előre onnan! Fáj a nyakam.

VIRÁGNÉ (háttól, középre jön, az előszo-
bából, ahova a konyha nyílik valószínűleg.
Tűzpirosra gyűlv. fújta): Tiszta pokol!
Nyáron a sparherd mellett! Eszébe ne jus-
son, hogy szakácsnőnek menjen, Salgó úr!

NAGYMAMA (energikusan): Mutassátok
meg neki a szobát, Adél!

VIRÁGNÉ (a térdére üt): Hogy a mama
milyen praktikus! (A fiú felé.) Kérhetek én
öntől, Salgó úr, egy óriási szívességet?

PALI: Kéremszépen.

VIRÁGNÉ: Tudnillik van nálunk egy
kiadó szoba. Hiába rimánkodok Andornak;
egy hirdetést nem adna föl a lapba.

BABA: Igen. Mert a papa utálja a szoba-
urakat.

VIRÁGNÉ: Salgó úr, olyan körökben jár.
— Ha emltené néha az ismerőseinek, hogy
tud egy csinos albérleti szobát! Egész jó
szoba. Fürdővel, autogéjjirrel. Csak egy
hibája van. — Nem sturmfrei.

PALI: Kérem. Boldogan. — Megjegyzem,
érdekes, hogy éppen most magamnak is ke-
resek egy megfelelő garszonszobát.

VIRÁGNÉ: Igazán?

PALI: Mamát nem lehet kipiszkálni a dohányutcai házunkból. Pedig én gyűlölöm már azt a környéket. Olyan lehellet jön ki némelyik kapun, mintha avas mákosnudli savanyodna odabent.

VIRÁGNÉ: Persze, itt egészen más. Ez a jó budai levegő.

BABA: Milyen gyönyörű itt tavasszal. — Itt madarak is vannak! Esküszöm! Rigók!

PALI: Rigók nélkül csak meglennék. De nem vagyok otthon a magam ura. Kezd zse-nírozni, hogy mindjárt bőg az egész ház, ha egyszer éjfélután megyek haza.

VIRÁGNÉ: Hát kérem. Tessék megnézni a mi kis szobánkat. Nem kötelez semmire. Nem kerül pénzbe. — Hátha?!... Az Isten adná!

PALI: Igazán nagyon szeretném.

VIRÁGNÉ: Eredj Baba, mutasd meg Salgó úrnak a szobát.

BABA: Na, jöjjön Pali! (Kimennek oldalt.)

PALI: Erre.

NAGYMAMA: Kicsoda ez? — Valami tá-voli rokon?

VIRÁGNÉ (azon a félig suttogó, félig hangos, de nagyon tagolt, szinte gyereke-sen silabizáló és gesztikulálásával támoga-tott nyelven, amelyet a nagymama valahogy megért): Nem rokon. — Andor kollégája az irodából.

NAGYMAMA (bólint): Kolléga! Értem! Kolléga!

VIRÁGNÉ: És a főnök unokaöccse. Őtet is Salgónak hívják. Nagyon rendes fiú. Uri-ember. — Andor nagyon szereti.

NAGYMAMA (csöndesen): Értem! — De azért ne hagyj őket nagyon sokáig egyedül. Adél.

VIRÁGNÉ (boldogan): Miért? Észrevett valamit a mama?

NAGYMAMA: Láttam beszélgetni őket. — Képzelem, mit csinálhatnak most ezek odakint.

VIRÁGNÉ: Legföljebb csókolódoznak egy kicsit. Ne irigyeljük tőlük. Minket is meg-csókoltak valaha régen, mama.

NAGYMAMA: Mondok egy fogadást! — Ha nem szólsz nekik, ezek nem jönnek on-nan ki, holnap esig!

VIRÁGNÉ (az égre tárt karral, — sóvá-ran): Bár igazad lenne!

NAGYMAMA (aggódalmas savanyúság-gal): Meg találunk beszélni valamit négy-szemközt. Aztán mehetünk valamennyien zabot hegyezni!

VIRÁGNÉ: Mama! Mama! Mege-szi az életem, mama! (A jobb ajtóra néz, küzd egy kicsit magával, végül mégis odamegy, be-nyit. A küszöbről.) Gyertek már, Baba!

BABA (kivülről hallatszik a hangja): Me-gyünk már!

NAGYMAMA: Mán eszünk, hála Isten-nek.

PALI (kijön Baba után a színpa-ra, El van ragadtatva attól, amit látott): Káprázatos! Ez a kilátás! Az egész cukor. Én meghalok a rézágért!

VIRÁGNÉ: És milyen a matraca!

PALI (telkesen): Tündérialom.

VIRÁGNÉ: És mit szól a fürdőszobához?

PALI: Kéj ránézni arra a hófehér kádra!

VIRÁGNÉ: Megjegyzem, a kád alig van használva. — En az iszapba járok, Andor, ha már fürdik, inkább e'megy a gőzbe. Baba szórakozik benne egyedül.

PALI: Mondhatom, oda vagyok a szobá-tól. Csak nem merek ajánlkozni magamtól. Várok egy kis kacsintást.

VIRÁGNÉ (boldogan): Hacsak az kell! — Vegye ki Salgó úr! Mandulatejben fogjuk fűrésztetni.

PALI: Boldogan... (Eszébe jut valami, zavartan megvakarja a fületövét)... Csak egy baj van kérem! Egy óriási baj!...

VIRÁGNÉ (elszomorodva): Tudom. — Hogy nem »sturmfrei« — Sajnos ezen nem lehet segíteni. (Mert a lány grimaszokat vég.) Baba, ne szentelenkedj! — Vén szá-már!

PALI (hevesen tiltakozik): De nem! Szó sincs róla! Hova tetszik gondolni!

VIRÁGNÉ: Mi baj lehetne más?

PALI (nagy kinban): A Virág úr! — Nem tudom, mit szólna hozzá a Virág úr!

BABA: Oh, a papa boldog lesz bizonyo-san!

VIRÁGNÉ: Az uram? Oda lesz az öröm-től.

PALI: Azt tetszik hinni?

VIRÁGNÉ: Természetesen. Mindig dicséri önt, Salgó úr.

PALI: Úgy! — Szabadna kérem egy kér-dést?

VIRÁGNÉ: Tessék.

PALI: Mostanában dicsért engem a Vi-rág úr?

VIRÁGNÉ (rávágja): Tegnap.

PALI: Tegnap?

VIRÁGNÉ: Tegnapelőtt is.

PALI: Úgy! — Tegnapelőtt. (Kis szünet után.) Mégis jobb lenne szólni neki előbb. — Most elmegyek. És majd megbeszélem vele az irodában.

VIRÁGNÉ: Milyen rigolyái vannak magá-nak, Salgó úr! Hiszen ez nem is az Andor dolga. Az én dolgom.

BABA: Ne erőltesse mama. Nem látja, hogy Salgó úr ki akar térni. Csak ő udva-riás ember. Nem akarja a szemünkbe meg-mondani. (Jelentősen.) Van úgy az ember, hogy elkezd egy dolgot. Aztán hajszálát ta-lál benne és abbahagyja!

PALI (kétségbeesve): Na tessék! — Most megvannak sértve. Mondom, hogy én kivem-ném.

VIRÁGNÉ: Hát akkor ne beszéljünk any-nyit. Vegye ki.

PALI: Igen, de a Virág úr!

BABA: Nézze Pali, miért ragaszkodik úgy ehhez a nevetséges kifogáshoz? Ne tolja a papára. Mondja meg egyenesen, hogy nem akar idejönni. Ezer oka lehet rá.

VIRÁGNÉ: Hiszen éppen az lenne a re-mek, ha úgy meg lenne lepve az Andor!

PALI: Hát biztos kérem. Meg lenne lepve. Éppen azért gondolom, hogy előbb vele tárgyalnék.

VIRÁGNÉ: Látom már, Babának van igaza. Magának derogál idejönni hozzánk.

PALI (nagyon nekibúsulva): De kérem-szépen. én ki fogom venni! Csak előbb...

VIRÁGNÉ (közbevág, sértődötten): Ne tessék.

BABA: Felejtjük el az egészséget, Salgó úr. Nem is szóltunk.

PALI: Már megint Salgó úrnak hív! Ki-vezsem, kéremszépen. Bánom is én. most már nem is akarok a Virág úrral beszélni!

VIRÁGNÉ: Na látja!

NAGYMAMA (irtó módon figyel): A szo-báról van szó? — Alkusztok?

PALI: Igaz, nagyságos asszony: Mibe kerül a szoba?

VIRÁGNÉ: Ötven pengő egy hónapra. Reggelivel. — Sok?

PALI: Bagatell. — Kifizethetem azonnal?

VIRÁGNÉ (affektálva): Abszolúte nem fontos.

PALI: Abszolúte fontos, kérem. Ez a rend. (A nadrágzsebéből bankókat vesz ki.)

BABA (csodálkozva): Maga így tartja a pénzt?

PALI: Mit nagyzoljak?! Tegyen tárcába ezt a pár pengőt? — Azonkívül a brieftasni az oldalzsemben egészen elrontja a kabát snittjét! Tehát rendben van, kérem!

VIRÁGNÉ: Tökéletesen. Akár ma este behurokolodhat.

BABA: Erős körtét szeret a nachtkaszíli lámpájába?

PALI: Félkeményet. Kezitesókolom.

VIRÁGNÉ (a kredenc fiókjából kivessz valamit): Tessék. Itt az előszoba kulcsa. Egész könnyen jár. Balról-jobbra.

PALI: Köszönöm. (Megnézi, aztán elteszi a kulcsot, föláll, begombolkozik.) Hát akkor most már mégis búcsúzom. — Hazarohanok pakolni.

VIRÁGNÉ: Ugyan várjon még tíz percig.

BABA: Dzsemet akar a reggelihez, vagy mézet?

PALI: Igazán mindegy, Baba. A sok vendéglői kosztól már olyan a nyelvem, mint a cipőtalp.

VIRÁGNÉ: Maga vendég'öbe jár enni, szegény fiú?

PALI: Sajnos. — Pedig milyen szörnyedelem, nagyságos asszony! — El sem tetszik képzelni! — Az ember ugatni tudna dűhében, az étlapon a sertéskarajtól.

VIRÁGNÉ: Ma is vendéglöbe megy?

PALI: Ma is.

VIRÁGNÉ: És hová? — Persze, legalább a Royalba.

PALI: Nem tudom, kérem. Ami éppen útba esik. Olyan mindegy. A rampsteak à la Chateaubriand, egyformán csak marhahús az egész világon.

VIRÁGNÉ: Tudja mit, Salgó úr! Ebédeljen ma nálunk!

PALI (még a gondolatról is halálrémülve): Hogy itt ebédeljek?! — Isten őrizzen! — Azaz bocsánat! — Lehetetlenség! — Igazán nem volna etikettmészig. — Följövök első vizitbe. És mindjárt itt maradjak ebédre? — Á kérem!... (Gombolkozik.)

VIRÁGNÉ: Salgó úr! Maga összetéveszt minket az Eszterházyakkal. Nálunk az ilyesmi nem számít.

PALI: De nálam számít. Én meg akarom tisztelni ezzel a házat.

VIRÁGNÉ: Ugyan kérem. Ideköltözik. Egy helyen dolgozik az uram!...!

BABA: Ne bántsa mama. Ügylátszik túl kicsinyek vagyunk a számára!

PALI (szíven találva — fenyegetően — Babához): Nahát ittmaradok!

VIRÁGNÉ: Tegyel terítéket, Baba! (Baba dolgozni kezd az asztal és a kredenc között.)

PALI (mint aki a sötétben fűtyül, önmagát bátorítva): Mi történhet?

BABA: Ide tettem a terítéket a papa jobbkezelhez.

PALI: Igen. Mindjárt mel'éje?! (Nézi az asztalt — hirtelen előnti az iedtség.) Hát kérem, mégsem maradhatok! Eszembejuttott

valami. — Kezüket csókolom! Telefonálnak majd! (Nyúl a kalapjáért.)

BABA (elkoppja előle a kalapot és a kesztyűt, a háta mögé dugja): Most már én nem engedem el! — Próbálja meg, vegye el tőlem erővel a kalapját!

PALI (egyszerre rémülten és fenyegetően): Baba! Maga nem tudja, hogy mit csinál velem?! — Sőt, nemcsak velem, hanem saját-magával!

BABA (elszántan): Vállalom a felelősséget! (Szikrázó szemmel néznek egymásra.)

NAGYMAMA: Mit mondtak most ezek egymásnak, Adél?

VIRÁGNÉ (elkezdene magyarul, aztán meggondolja magát, a fölébe trombitál a nagymamának): Hosszú!

MINDENES (a spartherd tüzetől földült, elvárosiasodott, falusi cseléd. Megjelenik a fenékhajtó küszöbén): Jön az úr!

VIRÁGNÉ: Öntse be a levest, Borecsa! (Mindenes el.)

BABA: Na, most mindjárt itt lesz a papa. Meglátja, hogy fog örülni! — Ó nagyon szereti a vendéget!

PALI: Persze. Mindjárt túl leszünk az egészen! (Eddig is nyugtalan volt, de most aztán egészen eluralkodik rajta az izgalom. A beszéde, minden gesztusa kapkodóvá válik.) Ne vicceljen a kalappommal, Baba. Hova dugta? Nem találjuk meg, amikor majd kelleni fog.

BABA: Ejnye, de furcsa! — Tessék! (Odadja a kalapot és a kesztyűt.)

PALI (a fenékhajtóra mutat): Erre jön a Virág úr?

VIRÁGNÉ: Arra. Miért kérdi?

PALI (egyre nagyobb kínban): És erre, az én szobámon át van kijárás a szabadba?

VIRÁGNÉ (sajnálkozva): Bizony, csak a fürdőszobán keresztül.

PALI: Annyi baj legyen! Az is isteni! — Mi lenne kérem, ha én most bemennék ide a szobámba. — Beszélni tetszene előbb a Virág úrral. És én csak akkor jönnék ki majd, amikor kopogni tetszik az ajtón... (Menekilni akar.)

VIRÁGNÉ (megfogja a karját): Borzasztó, hogy maga mennyi hókusz-pókusz csinál, Salgó úr! (Mert a fenékhajtó kinyílik és a küszöbön megjelenik Virág.) Na, hála az égnek, itt van!

VIRÁG (félíg még kint): Szervuszto! (Hátul, középen jön. Már jól bent van a színen, amikor észreveszi a fiút. Úgy néz rá megdöbbenve, mintha kísértetet látna. Aztán, a hóna alatt a kiskutyával, lassan némán curukkolni kezd előle, a bal szögletbe, a kályha felé. Amikor a háta fatat ér, megáll. Cukkol egyet.)

NAGYMAMA: A kutyámat! (Föláll, odatotyog a féldjűlt Virághoz. kivesszi a hóna alól a kutyát, visszai a fotójjébe — figyel):

VIRÁGNÉ (az urához, a fiúra mutatva, mint aki valami kellemes meglepetésre figyelmeztel): Mit szólsz hozzá?! Nem is köszönsz a vendégednek?!

VIRÁG (nem tudja, mit csináljon): Én nem köszönök! — Hát nem köszöntem én?! (Általánosságban, a levegőnek.) Alászolgája! (A mindenes megjelenik a színen, némán az asztal közepére teszi a levesestálat és a párolgó velőscsontot, aztán rögtön kimegy.)

PALI (nekidúrálja magát): Virág úr bizonyosan csodálkozik, hogy családi otthonába merészkedtem tolokodni ilyen időben!

— De olyan halaszthatatlan közléni való van egy bizonyos ügyemben... (A hangból kiesve, kedvesen, kérőn)... Legyen olyan jó, Virág úr! Jőjjön át egy percre a szomszéd szobába! — Vagy még jobb volna, ha lemennék az utcára!...

VIRÁGNÉ (mielőtt az ura felelhetne, közbeváág — az ebédjét félő háziasszony hisztériájával): Itt nincs utca! És nincs semmiféle átmenés a szomszéd szobába! — Tudom én, meddig tart, amikor két férfi összeül diskurálni!

BABA: Ráérnek majd ebéd után is!

PALI (fájdalmasan): Ebéd után!... (Legyint, hogy hol lesz ő már akkor.)

VIRÁGNÉ (türelmetlenül): Megfagy a csont! Tessék az asztalhoz ülni!

BABA: Ide, egy kicsit följebb papa. Az ott a Salgó úr helye!

VIRÁG (aki félig már leült, föláll): Tessék?

VIRÁGNÉ: Hogy neked is legyen egyszer vasárnap, itt tartottuk ebédre a barátodat.

BABA (sebesen, mielőtt az apja kinyitná a száját): Nem akart ittmaradni. De én eldugtam a kalapját.

VIRÁG (kínjában megcsókolja a lányát): Te egy angyal vagy drágám!

VIRÁGNÉ: Üljenek már le. A nagymama olyan éhes. (Csakugyan a névike már az asztalnál ül, ölében a kutyáját.)

BABA (a fiúhoz): Üljön le, Pali!

PALI (húzódzik): Én csak a Virág úr után, kérem!

VIRÁGNÉ (az urához, aki megint a kályha mellé curukkolt): Megbolondultál, Andor?

BABA (az apjához fut, megcsókolja, karonfogja, szelíd erőszakkal az asztalhoz vezeti és lenyomja a székére): Úgy-e örülsz, hogy itt tartottuk? Olyan csúnya lett volna, ha elmegy pont ebéd előtt!

VIRÁG (újra megcsókolja a lányát): Te angyal, te! Te angyal!

BABA (a fiúhoz): Na látja, hogy örvend!

VIRÁGNÉ: Maga sohasem ül le, Salgó úr! A Royalban állva szoktak enni az urak?!

PALI: Köszönöm szépen. (Gyanakodva és drukkolva lassan lebecsítkeznek a székre, Virág mellé. Egy kicsit cukkol ő is, amikor végre leült, mintha a revans nyaklevest várná.)

VIRÁG (már felkötötte a szalvétát, óriási fülekkel a tarkóján. Félszemmel odates, hogy kavargatja a szomszédja a levesét. Aztán, mint aki nem bírja ezt a helyzetet, idegesen feláll, fordul egyet, majd a másik oldalról mégis visszaül a székére).

NAGYMAMA (parancsolóan): Andor, fújd ki a csontot!

VIRÁG (fölfveszi az óriási velőcsontot, fújja, rázza, ütögeti, ahogy az szokás).

VIRÁGNÉ: Itt a pirított kenyér. Osszad el igazságosan, fiam. Öten vagyunk! (Virág mormog valamit, dolgozik a csonttal.)

PALI: Káprázatos ez a leves. Milven gyönyörű sárga. És mi benne ez a zöld?

BABA: Petrezselyem.

VIRÁGNÉ: Utálatos vagy, Andor. Egy árva szót nem beszélsz. Itt ül a Salgó úr. És te hallgatsz.

VIRÁG (leteszi a csontot): Látod, hogy eddig fújtam a csontot. Nem tudok egyszerre beszélni is, meg fújni! (Adázul lesi oldalt, a szeme szögletéből, hogy eszik a szomszédja, aki erre megzavarodva leteszi a kanalat és föláll.)

VIRÁGNÉ (félreérti a mozdulatot): Keres valamit, Salgó úr? Itt a só! Vagy a paprika kell?

PALI (visszaül a helyére): Nem, kiszitland. Csak megégettem a szám. (Kavargatja a levest.)

BABA: Egyen egy falat kenyeret. (Kinálja.)

VIRÁGNÉ: Ma jó nap van, Andor. Végre kiadtuk a szobát is. Találd ki, kicsodának?

VIRÁG (komoran): Nyolemillió lakosa van az országnak! Honnan tudjam?

VIRÁGNÉ: Hát aki a legjobb rá. Mintha direkt, külön, erre a szobára lenne kitalálva!

VIRÁG (sötéten): Mit tudom én?! Mit törjem a fejemet? Elég törni valóm van nekem az életben! Ne szekirozz velem, Adél! Mondd meg!

VIRÁGNÉ: A Salgó úr vette ki, negyed-órával ezelőtt!

VIRÁG (eltolja maga elől a tányért, feláll, hátramegy a kályhához.) Tessék?!...)

VIRÁGNÉ (vidáman): A Salgó úr! Úgy-e, pompás! Úgy-e, hogy örülsz neki, fiam?

VIRÁG (keserű kacajjal): Ember már jobban nem is örülhet.

BABA (Palihoz): Na látja, milyen boldog a papa!

NAGYMAMA: A Bizsunak kérek egy kis velőt megfújjal (Ettől a kutyáját.)

VIRÁGNÉ (az urához): Ül már le, fiam! Az egész úgy volt, hogy mamának jutott eszébe: mutassuk meg a Salgó úrnak a szobát. Hát kivette! Együtt reggelizhettek. Együtt mehettek be minden reggel a városba.

VIRÁG (a feleségéhez): Mindig tudtam, hogy te lánogsz vagy, Adél! Gratulálok! (Visszaül, amire a fiú egy kicsit gyanakodva megemelkedik, de azért a helyén marad.)

VIRÁGNÉ (végre észreveszi, hogy itt valami nincsen rendjén): Ül le, kérlek, Ejnnye, de különösek vagytok mind a ketten! Van talán valami köztetek? Én nem értem...

PALI (elkeseredve kitör): Van, nagyságos asszony! Tetszik látni, ezért féltém, mert a Virág úr engemet utál! Pedig én nem tehetek róla. Ha elmondanák egy pártatlan zsüri előtt, hogy mi történt...

VIRÁG (most néz először a fiúra, ijedten és ingerülten): Nem kell itt előadni hosszú történeteket! Ott az ételle, egyen! Ha én nem mondom el valamit itthon, akkor látni lehet, hogy az olyan történet, ami nem való a családban! (A mindenes megjelenik a következő táll étellel, ami csirke. Leteszi az asztalra. A régi edényt összeszedi, kimegy. Ezalatt Virág a szalvétával a nyakán, igazottan sétál a szobában. A család tanácsalanel, zavartan bámul.)

NAGYMAMA (követelőn): Egy kis fehér húst a Bizsunak apróra vágni!

VIRÁGNÉ (az urához): Ül le, édes fiam. Ne csinálj botrányt! (Palihoz — szemrehányóan.) Salgó úr, rosszul tette, hogy nem volt őszinte hozzánk!

PALI (elkeseredve): Én nem voltam őszinte? Hát nem könyörögtem én, hogy hagyjanak engem elmenni!?

BABA (a fiú pártjára kel): Ez igaz mama! Maga nem engedte. És én is eldugtam a kalapját!

VIRÁGNÉ: Kérem, itt van vissza a pénz! (Föláll, visszaadja az ezüstöt. Az egész asz-

tal fölbomlik. Virág a kályhánál áll. Baba, Pali, Virágné is fekel, csak a nagymama marad a helyén.)

NAGYMAMA (kíváncsian és rosszalóan): Miért adják neki vissza a pénzt? Miért megy el mindenki az asztaltól?

VIRÁGNE (idegesen a fölébe trombitálja): Hosszú!

NAGYMAMA: De mikor én szeretem a hosszút.

VIRÁG (miután mindenki fölállt, ő most visszaül az asztalhoz): Mintha valaki beugdta volna a lábát az ajtón, hogy még itt is taposson rajtam, a családom előtt!

PALI (nagyon odavan): De kérem szépen! Én nem úgy jöttem ide, hogy majd itt ebédelek és ideköltözöm! Én ebbe csak beleestem. Én csak azért jöttem ide, hogy éppen azt a bizonyos ügyet megpróbáljam elintézni a Virág úrral. Bizonyíthatok, kérem! Taxin jöttem! Egy percre! Nem is engedtem el a kocsit. Most is lent áll a kapu előtt. Legalább tíz pengőt mutathat azóta az órája.

BABA (bátran, nyiltan): . Akárhogy haragszik papa, nem hiszem, hogy ő rossz fiú! (Mefogja Pali kezét.) Sokszor van úgy, hogy az ördög összeveszít egymással két jó embert!

PALI (háldsán): Tetszenek látni, Baba kisszony most kimondta az igazságot!

VIRÁG (mély keserűséggel a lányához): Űgy fiam! Fogd csak a kezét. Ne törődj vele, hogy ez nekem rosszabbul esik, mint a fogfájás!

VIRÁGNE: Ne bujkálj, Andor! Mondd el már, mi van veletek?

VIRÁG (fájdalmasan): Elmondjam?! Varrjam magamra a fótet előttetek is! Hogy ne legyen az egész világon egy szoba, ahol emberszámba vesznek engemet! (Mély sóhajjal.) Jó, én elmondom! (Mefogja Baba kezét, magához húzza, átöleli.) ... Csak ezt a kicsikét sajnálom! Szégyelni fogja az apját! (Ljédt csönd.)

PALI (éles, magas hangon, őszinte rémülettel): Virág úr! Ha el tetszik engemet ámulni a nagyságos asszony és Baba előtt, akkor én rögtön kimegyek a gangra és leugrom innen az ötidik emeletről!

VIRÁG: Dehogy ugrik le, kérem!

PALI: De én leugrom, kérem. Itt ültem az asztalnál, megettem a levest. Itt van a Baba, meg megiegyás! ... (Majdnem sír.) Én úgy leugrom!

VIRÁG: Még azt mondja, hogy ő ugrik!

PALI: A Virág úr túlságosan kegyetlen!

VIRÁG (indignálódva): Én vagyok kegyetlen? Én?

PALI: A Virág úr csak a maga oldalát nézi, nem nézi az én oldalamat. Ez olyan, mint a háború: mindenki elveszti, aki csúálja. Én is vesztes fél vagyok, Virág úr! Ha rámnézne egyszer, láthatná, hogy egészen oda vagyok! (Kétségbeesve.) Mit csináljak? Hát nekem ne legyen már soha nyugodt életem?! Haljak meg, vagy menjek Illavára? Hiszen a bőrből is kibújnék! (Hirtelen ötlettel odamegy Virághoz, leguggol a széke mellé.) Tessék nézni, én itt

vagyok, tartom az arcom! Tessék jól ide-szózni egyet, aztán kész! ...

VIRÁG (némi küzdelem után arra néz, megdöbbenve): Maga sír?

PALI (még mináig a széknél guggolva): Mi az ,hogy sírok? Bögök! A potám csupa só a bögéstől, mint egészen kicsi srác koromban. (Tartja az arcát, könyörögve.) Na, kenjen már le vagy harmat, Virág úr!

VIRÁG (muszáj neki odanézni — a lelki vergődés tetőfokán): Ne kinozzanak engem! (Küzd magával, cukkol, a keze megmozdul, nem lehet tudni, mi lesz a mozdulatból? Végre győz benne a »jó«, ráborul a fiúra, szenvedélyesen átöleli a nyakát, megsókolja, mint egy nőt. Hosszú, mozdulatlan, forró ölelés után, megkönnyebbülten.) Üljön vissza a helyére, fiam! Kihül az étel! (A két nő boldog, hogy kifakadt a mérges pattanás.)

BABA (gyönyörben úszva): Micsoda csokolózás!

VIRÁGNE (boldogan): Hogy ti mekkora bolondok vagytok! Na, gyertek végre! (Mindenkét visszaül az asztalhoz, hozzányúlnak az ételhez.)

NAGYMAMA (aki az egész jelenet alatt nyugodtan evett, figyelt és a kiskutyát etette): Ez is hosszú? Ezt se mesélik nekem?

VIRÁGNE (osztja a csirkét — Palihoz): A combját szereti jobban, vagy a mellit?

PALI (mert Babának suttogott valamit éppen, ijedten fölriádvá): Tessék?!

VIRÁGNE: Mijét szereti a csirkének?!

PALI (szerényen): A püspökfalatját.

VIRÁG (kiveszi a tálból a püspökfalatot a tányérjára): Ezt nem.

BABA (csábítóan, csúfolódva csücsürít a fiúhoz hajolva): A püspökfalatját! ...

PALI (a lány közelsége, a sok esemény fölízgatta, nem tud ellenállni túltráradó boldogságának, hirtelen magához öleli Babát, összevissza csókolja. Nagy ribillió).

VIRÁG: Ennyire már mégsem békültünk ki, Salgó úr!

PALI (nem engedi ki karja közül a lányt, két csók között, — elszántan): Uriember vagyok! Tudom a kötelességemet! (Még jobban magához szorítja, szinte az ölébe húzza Babát, aki a szerelemtől és szeméremtől felájultan túri ami történik.)

VIRÁGNE (mennyecken van): Örültek! (Elolvadva.) Tiszta örültek!

VIRÁG (föáll, összecsapja a kezét): Ha nekem tegnap délben mesélte volna ezt valaki!?

NAGYMAMA (parancsolóan): Akármilyen hosszú, ezt muszáj elmondani nekem!

BABA (a nénikéhez szalad, hízelveg hozzábújik): Ez olyan hosszú nagymama, hogy inkább leírom!

VIRÁGNE (miután a rend újra felbomlott, eljön az asztal mellől a férfiakhoz): Most már igazán kíváncsi vagyok, hogy mi bajotok volt egymással? Mondjátok meg már! (Gesztussal — mosolyogva.) Úgyis a családban maradt!

PALI (hevesen) Nem kérem! Ezt az egyet nem! Soha az életemben! Tiltakozom!

VIRÁG (a feleségéhez): Hagyj minket, Adó! Nem tartozik rád! Ez olyan, mint egy lovagias ügy! Nem való nőeknek! (Hirtelen mozdulattal a püspökfalatot átteszi a fiú tányérjára.)

FÜGGÖNY

Aranyzőke lesz, ha az EISNER-féle Eau Radienset használja 1.60 pengő. Barna vagy fekete haját nyer az Eisner-féle diókvonattól (1.60 pengő). **Eisner drogéria,** főh. kam. száll. Andrásy-út 37. — Lerakatok: Szegeden Mannheim Sas drogéria. Targu Mures Fekete Mihály drogéria.

